

## **Profil ogólnoakademicki**

Załącznik nr 1  
do Uchwały Nr 67/2019  
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej  
z dnia 28 lutego 2019 r.

# **RAPORT ZESPOŁU OCENIAJĄCEGO POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ**

**Nazwa kierunku studiów: Kompozycja i teoria muzyki**  
**Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Akademia**  
**Muzyczna im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu**  
**Data przeprowadzenia wizytacji: 11-12 kwietnia 2019 r.**

**Warszawa, 2019 r.**

## Spis treści

|                                                                                                                                                                                                                              |                                         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|
| 1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu .....                                                                                                                                                                              | 3                                       |
| 1.1. Skład Zespołu Oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....                                                                                                                                                         | 3                                       |
| 1.2. Informacja o przebiegu oceny .....                                                                                                                                                                                      | 3                                       |
| 2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów .....                                                                                                                                                      | 4                                       |
| 3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia.....                                                                                                                           | 6                                       |
| Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się ..                                                                                                                               | 6                                       |
| Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się..... | 11                                      |
| Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie .....                                                             | 16                                      |
| Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry .....                                                                                      | 23                                      |
| Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie .....                                                                                                     | 27                                      |
| Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku.....                                                               | 31                                      |
| Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku .....                                                                                                                 | 34                                      |
| Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia.....                                                             | 36                                      |
| Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach .....                                                                                                  | 39                                      |
| Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów .....                                                                                                  | 40                                      |
| 4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę .....             | 43                                      |
| 5. Załączniki: .....                                                                                                                                                                                                         | 45                                      |
| Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia .....                                                                                                                                                              | 45                                      |
| Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków Zespołu Oceniającego.....                                                                                   | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych.....                                                                                                                                                            | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa.....                                                                                                                                         | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena.....                                                                                                                                          | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |

## **1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu**

### **1.1. Skład Zespołu Oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej**

Przewodniczący: prof. dr hab. Sławomir Kaczorowski, członek PKA

członkowie:

### **1.2. Informacja o przebiegu oceny**

Ocena jakości kształcenia na kierunku „kompozycja i teoria muzyki” prowadzonym na Wydziale Kompozycji, Dyrygentury, Teorii Muzyki i Rytmiki Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2018/2019. Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku. Poprzednio dokonano oceny w roku akademickim 2012/2013, przyznając ocenę pozytywną (uchwała Nr 38/2013 z dnia 21 lutego 2013 r.). Była to ocena instytucjonalna obejmująca działalność całego Wydziału Kompozycji, Dyrygentury, Teorii Muzyki i Rytmiki. Sformułowane przez Zespół Oceniający zalecenia dotyczyły m.in. kadry, współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, systemu opieki naukowej i dydaktycznej oraz upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia, a szczegółowe informacje w tym zakresie wskazano w opisie pkt 4.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni oraz Wydziału, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z m.in. autorami raportu samooceny, członkami zespołów zajmujących się zapewnianiem jakości kształcenia, pracownikami odpowiedzialnymi za zasoby biblioteczne i pracę biblioteki, pracownikami biura karier, pracownikami odpowiedzialnymi za realizację praktyk zawodowych, umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami Samorządu Studentów, funkcjonujących na Wydziale kół naukowych, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitację zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu oraz współpracujący z nim eksperci poinformowali władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków Zespołu Oceniającego, w Załączniku nr 2.

## 2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

|                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                   |                              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| Nazwa kierunku studiów                                                                                                                                                                        | Kompozycja i teoria muzyki                                                                                                        |                              |
| Poziom studiów                                                                                                                                                                                | Studia I stopnia                                                                                                                  |                              |
| Profil studiów                                                                                                                                                                                | Ogólnoakademicki                                                                                                                  |                              |
| Forma studiów                                                                                                                                                                                 | Stacjonarne                                                                                                                       |                              |
| Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek <sup>1,2</sup>                                                                                                                   | Sztuki muzyczne                                                                                                                   |                              |
| Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów                                                                        | 6 semestrów, 180 pkt ECTS                                                                                                         |                              |
| Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)                                       | 60 godzin, 6 ECTS                                                                                                                 |                              |
| Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów                                                                                                                            | Kompozycja<br>Teoria muzyki<br>Rytmika<br>Publicystyka muzyczna<br>Kompozycja elektroakustyczna                                   |                              |
| Tytuł zawodowy nadawany absolwentom                                                                                                                                                           | Licencjat                                                                                                                         |                              |
|                                                                                                                                                                                               | <b>Studia stacjonarne</b>                                                                                                         | <b>Studia niestacjonarne</b> |
| Liczba studentów kierunku                                                                                                                                                                     | 48                                                                                                                                | -                            |
| Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów                                                                         | Kompozycja: 3215,<br>Teoria Muzyki: 3095,<br>Rytmika: 3335,<br>Kompozycja Elektroakustyczna: 3365,<br>Publicystyka Muzyczna: 3075 | -                            |
| Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów                    | 180                                                                                                                               | -                            |
| Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów | 178 ECTS                                                                                                                          | -                            |
| Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru                                                                                                            | 54 ECTS                                                                                                                           | -                            |
| Nazwa kierunku studiów                                                                                                                                                                        | Kompozycja i teoria muzyki                                                                                                        |                              |

<sup>1</sup>W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

<sup>2</sup>Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

|                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                              |                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| <b>Poziom studiów</b>                                                                                                                                                                                | Studia II stopnia                                                                                            |                              |
| <b>Profil studiów</b>                                                                                                                                                                                | Ogólnoakademicki                                                                                             |                              |
| <b>Forma studiów</b>                                                                                                                                                                                 | Stacjonarne                                                                                                  |                              |
| <b>Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek<sup>3,4</sup></b>                                                                                                                    | Sztuki muzyczne                                                                                              |                              |
| <b>Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów</b>                                                                        | 4 semestry, 120 pkt ECTS                                                                                     |                              |
| <b>Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)</b>                                       | 40 godzin, 4 ECTS                                                                                            |                              |
| <b>Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów</b>                                                                                                                            | Kompozycja<br>Kompozycja muzyki filmowej i teatralnej<br>Teoria muzyki<br>Rytmika                            |                              |
| <b>Tytuł zawodowy nadawany absolwentom</b>                                                                                                                                                           | Magister                                                                                                     |                              |
|                                                                                                                                                                                                      | <b>Studia stacjonarne</b>                                                                                    | <b>Studia niestacjonarne</b> |
| <b>Liczba studentów kierunku</b>                                                                                                                                                                     | 24                                                                                                           | -                            |
| <b>Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów</b>                                                                         | Kompozycja: 2079,<br>Kompozycja Muzyki Filmowej i Teatralnej: 2094,<br>Teoria Muzyki: 2030,<br>Rytmika: 2164 | -                            |
| <b>Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów</b>                    | 120                                                                                                          | -                            |
| <b>Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów</b> | 98 ECTS                                                                                                      | -                            |
| <b>Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru</b>                                                                                                            | 36 ECTS                                                                                                      | -                            |

<sup>3</sup>W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

<sup>4</sup>Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

### 3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

#### Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

##### Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia opracowana i wdrożona do realizacji na kierunku „kompozycja i teoria muzyki” prowadzonym na Wydziale Kompozycji, Dyrygentury, Teorii Muzyki i Rytmiki Akademii Muzycznej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu (dalej: AM Poznań lub Akademia) wykazuje pełną zgodność z misją i strategią rozwoju Uczelni, która, jako jedna z najstarszych działających w naszym kraju uczelni muzycznych, od momentu powstania w roku 1920, kształci wysoko wykwalifikowanych artystów-muzyków, dbając o *kształtowanie twórczych, krytycznych i tolerancyjnych osobowości studentów oraz wytyczanie kierunków rozwoju dyscyplin muzycznych oraz szeroko pojętej edukacji artystycznej*. Zgodnie z misją Akademia kształci artystów-muzyków różnych specjalności, nauczycieli dla szkolnictwa muzycznego pierwszego i drugiego stopnia oraz nauczycieli edukacji muzycznej dla szkolnictwa ogólnego. Cele kształcenia realizowanego w Akademii zorientowane są w szczególności wokół wszechstronnego rozwoju uzdolnień i talentów muzycznych, nauki rzemiosła muzycznego w relacjach mistrz-uczeń, ukazywania dróg dochodzenia do prawdy i piękna, stałego ukazywania teraźniejszości poprzez kontekst historyczny w myśl dewizy *nie ma teraźniejszości bez przeszłości*, wychowywania do twórczej działalności dla dobra kultury narodowej. *Poszukiwanie prawdy znajduje swoje odzwierciedlenie w prowadzeniu badań naukowych, działalności artystycznej, kształceniu studentów i doktorantów oraz wyposażaniu ich we wszechstronną wiedzę, umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne*. Wyrażna jest projakościowa orientacja koncepcji kształcenia ocenianego kierunku wyrażona powiązaniem tej ostatniej ze strategią i polityką jakości Uczelni i Jednostki oraz otwarciem na postęp w dziedzinie sztuki i dyscyplinie artystycznej, z której kierunek się wywodzi. Istotnym elementem polityki jakości jest dbałość o powierzanie prowadzenia zajęć dydaktycznych artystom i nauczycielom akademickim czynnym zawodowo, w wielu przypadkach o znaczącym, a w niektórych przypadkach wręcz wybitnym dorobku artystycznym, istotnej pozycji na rynku sztuki, a także uznanym autorytecie dydaktycznym. Kolejnym ważnym elementem projakościowej orientacji koncepcji kształcenia jest stosowanie, w szczególności do kluczowych przedmiotów kierunkowych, indywidualnych form kształcenia opartych na relacji mistrz – uczeń. Koncepcja kształcenia jest spójna, komplementarna i efektywna. Wyrastająca z niej dydaktyka obejmuje szeroki wachlarz kształcenia umiejętności warsztatowych osadzonych na bogatym spektrum treści humanistycznych. Dzięki takiej orientacji absolwenci nie tylko zdobywają kompetencje związane z pragmatyką zawodowej specjalizacji – kompozytor, teoretyk muzyki, specjalista w zakresie rytmiki, publicystyki muzycznej lub kompozycji elektroakustycznej, ale – w przypadku absolwentów specjalności kompozycja, teoria muzyki oraz rytmika – są w pełni ukształtowanymi intelektualnie i duchowo humanistami. Fakt ten stanowi istotny walor ocenianej koncepcji kształcenia. Ważną zaletą tej ostatniej jest również połączenie teorii z praktyką. I tak studenci ocenianego kierunku odbywający kształcenie w ramach specjalności kompozycja nie tylko tworzą własne kompozycje, ale wdrażani są do uczestnictwa w wieloetapowym procesie ich wykonania, organizują koncerty, niekiedy piszą odautorskie komentarze do programów koncertów. Studenci specjalności teoria muzyki nie tylko przyswajają niezbędną wiedzę, ale także zdobywają kompetencje praktyczne, związane z twórczością muzyczną i wykonawstwem (Harmonia XX i XXI wieku, Kontrapunkt, Wprowadzenie do kompozycji, Wprowadzenie do dyrygowania), co umożliwia podejmowanie takich aspektów przyszłej działalności zawodowej,

która owocuje głębokim poznaniem i doświadczeniem zarówno procesu powstawania, jak i mechanizmów funkcjonowania dzieła muzycznego. Ponadto studenci uczestniczą w sympozjach, seminariach, koncertach i dyskusjach, w rozmaitych funkcjach – od pomocy czysto organizacyjnej, po udział czynny, co pozwala im poznać te aspekty istnienia dzieła muzycznego i refleksji nad nim, które bez takiej praktyki nie byłyby przez nich właściwie rozpoznane. Łączenie teorii z praktyką widoczne jest także w koncepcji kształcenia specjalistów w zakresie rytmiki, publicystyki muzycznej i kompozycji elektroakustycznej. Analiza kierunków podejmowanych prac badawczych, jak i szczegółowa tematyka badań i specyfika podejmowanych na Wydziale prac i realizacji artystycznych pozwala na stwierdzenie, że zarówno badania naukowe, jak i twórcza działalność artystyczna podejmowana jest w zakresie wiedzy i doświadczeń praktycznych odpowiadających zakresowi kształcenia, do którego przyporządkowany został oceniany kierunek, a w szczególności dziedzinie sztuki i dyscyplinie artystycznej sztuk muzycznych, do której odnoszą się efekty uczenia się. Istotny wydaje się fakt, że wyniki twórczych prac artystycznych, badań, wykorzystywane były w projektowaniu programu studiów na ocenianym kierunku, a w sposób ciągły wykorzystywane są w jego realizacji i procesach doskonalenia. Do podstawowych form realizacji artystycznych podejmowanych w Jednostce, do których bezpośrednio odnoszą się efekty uczenia się, zaliczyć należy w szczególności twórczość kompozytorską oraz prace badawcze w zakresie teorii, historii, estetyki i psychologii muzyki, ze szczególnym uwzględnieniem analizy i interpretacji dzieła muzycznego w szerokim kontekście interdyscyplinarnym, historii muzyki polskiej XX wieku, historii i współczesnego oblicza muzyki Wielkopolski, sylwetki patrona Uczelni, dokumentacji życia i twórczości Feliksa Nowowiejskiego, współczesnej twórczości kompozytorskiej, w tym problematyki kompozycji elektroakustycznej. Na Wydziale Kompozycji, Dyrygentury, Teorii Muzyki i Rytmiki AM Poznań regularnie organizowane są konferencje, seminaria, sesje i sympozja naukowe, koncerty kompozytorskie, podczas których prezentowane są utwory zarówno nauczycieli akademickich, jak i studentów oraz koncerty prezentujące kompozycje ruchowe dzieł muzycznych różnych epok i stylów oraz improwizacje fortepianowe. Fakt organizacji koncertów, w ramach których prezentowane są kompozycje studenckie, ma bardzo istotne znaczenie dla rozwoju artystycznego młodych twórców. Konfrontacja wizji utworu, jego zapisu partyturowego z realnością konkretyzacji wykonawczej, a także poprzedzająca tę ostatnią praca z wykonawcami utworu, przynosi element autorefleksji, co pozwala na wyciągnięcie ważnych wniosków, będąc zarazem istotnym elementem doskonalenia jakości kształcenia. Podobne znaczenie ma publikacja studenckiego tekstu, która otwiera drogę do szerokiej dyskusji nad opracowanym zagadnieniem artystycznym lub naukowym. Efektem materialnym prowadzonych prac badawczych i twórczej pracy artystycznej są m.in. różnego rodzaju publikacje naukowe, w tym wydawnictwa drukowane, monografie, prace zbiorowe, partytury oraz wydawnictwa fonograficzne, w tym płyty CD, także publikacje w czasopiśmie. Należy podkreślić dużą aktywność Wydawnictwa AM Poznań oraz wysoki poziom zarówno merytoryczny, jak i edytorski wydawanych prac. Kadra ocenianego kierunku, w szczególności teoretycy muzyki oraz specjaliści w zakresie rytmiki, ale także i kompozytorzy uczestniczą w konferencjach, sesjach, seminariach i sympozjach naukowych o zasięgu międzynarodowym, organizowanych przez wiodące ośrodki artystyczne i badawcze w kraju i zagranicą. Kompozytorzy natomiast prezentują swoje utwory na różnego rodzaju festiwalach, w tym najbardziej prestiżowych festiwalach międzynarodowych odbywających, są zapraszani do prowadzenia klas i warsztatów mistrzowskich przez krajowe i zagraniczne uczelnie i inne instytucje muzyczne. Współudział studentów kierunku w realizacji projektów, o których mowa powyżej, a tym samym doskonalenie w zdobywaniu przez nich kompetencji artystycznych i badawczych, stanowi istotny element realizowanej koncepcji kształcenia. Udział studentów w tych pracach wyraźny jest już na etapie studiów pierwszego stopnia. Efekty prowadzonych

prac artystycznych i badań przedstawiane są ponadto w pracach etapowych oraz pracach dyplomowych, wśród których odnajdziemy niekiedy projekty o nowatorskim charakterze. Wyniki prac są weryfikowane cyklicznie także z udziałem interesariuszy zewnętrznych np. poprzez zgłaszanie przez studentów kompozycji swoich utworów do udziału w konkursach kompozytorskich, w tym międzynarodowych. Warto podkreślić, że wśród studentów ocenianego kierunku odnajdujemy laureatów konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych. Funkcję ewaluatorów zewnętrznych spełnia także publiczność koncertów kompozytorskich, czy koncertów prezentujących kompozycje ruchowe dzieł muzycznych. Kompleksowość, różnorodność oraz aktualność problematyki, w ramach kierunków badań prowadzonych w jednostce, zapewnia możliwość osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się określonych dla ocenianego kierunku i realizacji programu studiów, zarówno w zakresie wiedzy, umiejętności praktycznych, jak i postaw. Studenci ocenianego kierunku skupieni są w ramach dwóch kół artystyczno-naukowych tj. Koło Artystyczno-Naukowe Studentów Kompozycji i Teorii Muzyki oraz Koło Artystyczno-Naukowe Studentów Katedry Rytmiki i Improwizacji Fortepianowej. Koła artystyczno-naukowe skupiają się w szczególności na działalności czysto artystycznej, w tym upowszechnianiu i promowaniu twórczości młodych kompozytorów studentów specjalności kompozycja oraz kompozycja elektroakustyczna, upowszechnianiu i promowaniu twórczej działalności studentów sekcji rytmiki oraz działalności naukowej, w tym upowszechnianiu i promowaniu wiedzy o muzyce, co dotyczy w szczególności studentów sekcji teoria muzyki oraz studentów specjalności publicystyka muzyczna. Warto podkreślić widoczną dbałość Jednostki o zapewnienie stałego udziału studentów w podejmowanych realizacjach artystycznych i naukowych m. in. za sprawą wspierania działalności kół artystyczno-naukowych. Wśród projektów zorganizowanych przez studenckie koła artystyczno-naukowe Wydziału Kompozycji, Dyrygentury, Teorii Muzyki i Rytmiki AM Poznań na szczególną uwagę zasługują organizowane cyklicznie koncerty prezentujące dorobek twórczy studentów specjalności kompozycja i kompozycja elektroakustyczna, organizowane koncerty prezentujące kompozycje ruchowe dzieł muzycznych różnych epok i stylów, organizowaną cyklicznie, począwszy od roku 2012, Studencką Konferencję Naukową *Neofonia*, czy różnorodne formy aktywności studentów specjalności publicystyka muzyczna. Włączanie studentów w realizację projektów artystycznych i naukowych jest integralnym elementem koncepcji kształcenia, a fakt, iż proces ten dokonuje się już na etapie studiów pierwszego stopnia dobrze służy przygotowaniu studentów zarówno do podejmowania studiów drugiego stopnia, jak i do samodzielnej pracy zawodowej. Wyraźnie widoczne jest wykorzystanie wyników badań naukowych i twórczej działalności artystycznej prowadzonej w jednostce w programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz wpływ prowadzonych w jednostce badań naukowych na koncepcję kształcenia, plany jej rozwoju, określenie i doskonalenie efektów uczenia się i programu studiów. Koncepcja kształcenia akcentuje ponadto współpracę z otoczeniem społecznym. W tym kontekście jej wyraźna prostudencka orientacja spleta się z uwzględnieniem potrzeb otoczenia, w szczególności rynku pracy. Dowodami na stałą ewolucję koncepcji kształcenia uwzględniającą potrzeby rynku pracy może być zarówno dobór treści kształcenia, jak i powołanie w ostatnich latach w ramach ocenianego kierunku dwóch nowych specjalności na studiach pierwszego stopnia – publicystyka muzyczna oraz kompozycja elektroakustyczna. Powołanie tych specjalności było wyraźną odpowiedzią z jednej strony na oczekiwania kandydatów na studia, z drugiej strony natomiast na realia rynku pracy. Ważnym miernikiem potwierdzającym słuszność przyjętych w ramach koncepcji kształcenia rozwiązań są z jednej strony pochlebne opinie studentów i absolwentów kierunku, z drugiej natomiast liczba absolwentów studiów pierwszego stopnia podejmujących studia drugiego stopnia oraz liczba absolwentów pracujących zawodowo i uzyskujących znaczące sukcesy w aktywności zawodowej, w tym w twórczej pracy artystycznej, o czym w dalszej części tekstu. Jak wynika

z deklaracji Dziekana i Prodziekana Wydziału Jednostka zapewniła udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie ustalania koncepcji i celów kształcenia. W zakresie realizacji i planowania rozwoju tej ostatniej udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych jest wyraźny, co zostało potwierdzone także poprzez analizę dokumentów przedstawionych podczas wizytacji. Przyjęta dla kierunku „kompozycja i teoria muzyki” koncepcja kształcenia uwzględnienia wzory i doświadczenia zarówno krajowych, jak i zagranicznych ośrodków akademickich, w tym m. in. Universität der Künste Berlin, Hochschule für Musik und Theater Hamburg, Universität für Musik und darstellende Kunst Wien. Dzięki komplementarności koncepcji kształcenia z rozwiązaniami stosowanymi w innych uczelniach artystycznych absolwenci kierunku na poziomie studiów pierwszego stopnia mają możliwość kontynuacji studiów na poziomie studiów drugiego stopnia nie tylko na macierzystym Wydziale, ale także na wydziałach prowadzących ten kierunek w innych uczelniach.

Efekty uczenia się, nazywane w przedstawionych dokumentach – zgodnie z obowiązującą w momencie ich ustalenia terminologią – efektami kształcenia, których uzyskanie zakładane jest dla kierunku „kompozycja i teoria muzyki” prowadzonego na Wydziale Kompozycji, Dyrygentury, Teorii Muzyki i Rytmiki AM Poznań określono w Uchwale nr 1/2012 Senatu Akademii z dnia 4 kwietnia 2012 r. w sprawie zatwierdzenia opisów efektów kształcenia dla kierunków: kompozycja i teoria muzyki, dyrygentura, instrumentalistyka, wokalistyka, edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej. W załącznikach do tejże uchwały znajdują się opisy efektów kształcenia dla poszczególnych kierunków, w tym kierunku wizytowanego. Opisują one – w sposób kompleksowy i spójny kompetencje, do uzyskania których prowadzi realizacja programu studiów. Jakkolwiek w powołanej powyżej uchwale nie wskazano w sposób bezpośredni dziedziny i dyscypliny, do której odwołują się opisy efektów kształcenia, to jednak analiza merytoryczna opisów pozwala na jednoznaczne stwierdzenie afiliacji efektów w ramach istniejącej w momencie określenia efektów dyscypliny kompozycja i teoria muzyki. W tym kontekście warto przypomnieć, że w nowej klasyfikacji dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych określonej w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1818) wydanym na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668) dawna dziedzina sztuk muzycznych stała się dyscypliną. Afiliacja efektów w ramach aktualnie istniejącej dyscypliny sztuk muzycznych nie budzi wątpliwości. Wymiar merytoryczny efektów uczenia się wykazuje zgodność z koncepcją i celami kształcenia oraz ścisły związek z zakresem wiedzy i doświadczeń praktycznych, w tym dziedziną sztuki i dyscypliną sztuk muzycznych (w tym z kierunkiem „kompozycja i teoria muzyki”), będącą podstawą koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku oraz z twórczą pracą artystyczną i badaniami naukowymi realizowanymi w jednostce. Efekty uczenia się – dla studiów pierwszego stopnia na poziomie rozwiniętym, dla studiów drugiego stopnia na poziomie rozszerzonym, pogłębionym i uszczegółowionym – pokrywają treści modułów kształcenia określonych jako: specjalistyczny, kierunkowy, podstawowy, fakultatywny, są zgodne z koncepcją kształcenia oraz planami rozwoju kierunku. Ponadto są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i doświadczeń praktycznych w dyscyplinie sztuki muzycznej, do której kierunek został przyporządkowany oraz zakresem działalności artystycznej i naukowej prowadzonej w Jednostce. Efekty uczenia się, których uzyskanie zakładane jest dla kierunku „kompozycja i teoria muzyki”, nie zawierają treści związanych z kształceniem przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela w zakresie przygotowania pedagogiczno-psychologicznego i metodycznego. Nie oznacza to jednak, że studia w ramach ocenianego kierunku nie umożliwiają uzyskania kompleksowego przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela. Uzyskanie tego typu przygotowania możliwe jest przy założeniu realizacji cyklu kształcenia w ramach Międzywydziałowego Studium

Pedagogicznego Akademii (dalej: MSPAM), będącego odrębną jednostką strukturalną, w ramach której prowadzone jest tzw. kształcenie pedagogiczne. Zasady działania MSPAM określone zostały w Regulaminie Międzywydziałowego Studium Pedagogicznego Akademii, nadanym mocą właściwego zarządzenia Rektora AM Poznań, po pozytywnym zaopiniowaniu przez Senat AM Poznań. Zajęcia w ramach MSPAM dostępne są dla studentów tych kierunków, w ramach których możliwe jest uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela, w tym dla wizytowanego kierunku, w odniesieniu do specjalności: kompozycja, teoria muzyki i rytmika. W programie MSPAM uwzględniono pełny zakres efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. nr 25, poz. 131). Realizacja programu MSPAM pozwala ponadto na uzyskanie kwalifikacji, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół artystycznych, placówek kształcenia artystycznego i placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. z 2014 poz. 784).

Absolwent ocenianego kierunku posiada kompetencje w zakresie wiedzy, umiejętności praktycznych oraz kompetencje społeczne w dyscyplinie sztuk muzycznych, w której afiliowano kierunek, jest przygotowany merytorycznie do samodzielnej działalności artystycznej w zakresie twórczości muzycznej, pracy badawczej, działalności w zakresie publicystyki, prelekcji i krytyki muzycznej, organizacji życia muzycznego, pracy redakcyjnej w prasie, radiu i telewizji. Realizując program MSPAM zostaje wyposażony w wiedzę psychologiczną, pedagogiczną, metodyczną, dysponuje wiedzą z zakresu dydaktyki i metodyki dyscyplin teoretyczno-muzycznych, popartą doświadczeniem zdobywanym podczas praktyk pedagogicznych. Opisy efektów uczenia się na studiach pierwszego stopnia obejmują: 10 kierunkowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, 13 w zakresie umiejętności praktycznych oraz 10 w zakresie kompetencji społecznych, na studiach drugiego stopnia – odpowiednio 9, 13, 11. Jakkolwiek nie określono efektów uczenia się dla poszczególnych specjalności, to jednak uszczegółowienie efektów kierunkowych następuje w sylabusach przedmiotów. Szczegółowe efekty uczenia się zdefiniowane dla poszczególnych przedmiotów pogrupowanych w moduły zajęć tworzących program studiów, o których mowa powyżej, są rozwinięciem i pogłębieniem efektów ustalonych dla ocenianego kierunku. Ich opisy sformułowane zostały w sposób jasny, logiczny i zrozumiały. W sposób właściwy określono poziom trudności efektów, zakres wiedzy, którą należy osiągnąć i można ją ocenić, trafnie sprecyzowano umiejętności, które należy nabyć i można je ocenić. W przypadku efektów uczenia się dla studiów drugiego stopnia uwzględniono efekty związane z pogłębioną wiedzą, umiejętnościami twórczymi, w tym badawczymi i artystycznymi oraz kompetencjami niezbędnymi w działalności badawczej oraz w formach aktywności artystycznej w zakresie dawnej dziedziny sztuk muzycznych, dyscypliny kompozycja i teoria muzyki, wskazanej jako ta, do której odnoszą się efekty uczenia się określone dla ocenianego kierunku. Ponadto uwzględniono efekty w zakresie znajomości języka obcego, właściwie określając poziom kompetencji językowych dla określonego poziomu studiów, uzupełniając je o elementy ochrony własności intelektualnej, promocji, marketingu i animacji kultury oraz kompetencje społeczne niezbędne w prowadzeniu działalności artystycznej i naukowej. Analiza programu studiów, potwierdza realną możliwość osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się określonych dla ocenianego kierunku oraz modułów zajęć uwzględnionych w tymże programie, a także możliwość monitorowania stopnia osiągnięcia efektów przez studentów, dzięki stworzonemu systemowi ich weryfikacji. Wskazać należy także na pozytywną cechę zbioru efektów uczenia się, którą jest ich szeroki zakres. Fakt ten jest spójny z koncepcją kształcenia specjalisty w zakresie kompozycji, kompozycji elektroakustycznej, teorii muzyki,

rytmiki i publicystyki muzycznej, w której duży nacisk położono nie tylko na doskonalenie kompetencji specjalistycznych (kształcenie specjalistyczne), ale także na rozwój kompetencji generycznych (kształcenie ogólne, kształcenie w zakresie przedmiotów podstawowych) oraz szeroką podbudowę humanistyczną.

### **Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 – kryterium spełnione.**

#### **Uzasadnienie**

Koncepcja kształcenia ocenianego kierunku wykazuje ścisły związek z misją i strategią rozwoju Uczelni, odpowiada celom określonym w strategii Jednostki oraz w polityce jakości. Mocnymi jej stronami jest orientacja projakościowa, wyrażona na wiele sposobów, na co wskazywano w analizie. Uwzględnienie postępu w dziedzinie sztuki i dyscyplinie artystycznej sztuk muzycznych, z której kierunek się wywodzi, skupienie na potrzebach studenta, także w kontekście jego losów jako absolwenta, w powiązaniu z potrzebami otoczenia, w tym z uwzględnieniem przygotowania do aktywności na rynku pracy oraz uwzględnienie wzorców i doświadczeń zarówno krajowych, jak i zagranicznych, to mocne filary koncepcji. Jednostka prowadzi twórcze prace artystyczne i badania naukowe w zakresie wiedzy i doświadczeń praktycznych odpowiadających zakresowi kształcenia, do którego kierunek został przyporządkowany - w dziedzinie sztuki oraz dyscyplinie artystycznej sztuk muzycznych, do której odnoszą się efekty uczenia się. Efekty twórczych prac artystycznych i wyniki badań były wykorzystywane na etapie projektowania programu studiów na ocenianym kierunku, a w sposób stały wykorzystywane są zarówno w jego realizacji, jak i doskonaleniu. Wymiar merytoryczny efektów uczenia się zakładanych dla ocenianego kierunku wykazuje zgodność z koncepcją i celami kształcenia oraz ścisły związek z zakresem wiedzy i doświadczeń praktycznych, dziedziną sztuki i dyscypliną artystyczną sztuki muzyczne (w tym z kierunkiem „kompozycja i teoria muzyki”), które są podstawą koncepcji kształcenia na kierunku oraz twórczą pracą artystyczną i badaniami naukowymi realizowanymi w Jednostce. Efekty uczenia się są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i doświadczeń praktycznych w dyscyplinie, do której kierunek został przyporządkowany oraz zakresem działalności artystycznej i naukowej prowadzonej w Jednostce, uwzględniają w szczególności kompetencje artystyczne i badawcze, kompetencje w zakresie komunikowania się w języku obcym oraz kompetencje społeczne niezbędne w działalności artystycznej i naukowej. Są możliwe do osiągnięcia, sformułowane w sposób zrozumiały, a stopień ich osiągnięcia przez studentów jest monitorowany dzięki stworzonemu systemowi weryfikacji.

#### **Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia**

---

#### **Zalecenia**

---

### **Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się**

#### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2**

Program studiów kierunku „kompozycja i teoria muzyki” prowadzonego na Wydziale Kompozycji, Dyrygentury, Teorii Muzyki i Rytmiki AM Poznań, w tym treści programowe, harmonogram realizacji tegoż programu, formy i organizacja zajęć, stosowane metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się oraz czas trwania kształcenia i szacowany nakład pracy studentów, mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiając

osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się oraz uzyskanie kwalifikacji odpowiadających pierwszemu i drugiemu poziomowi kształcenia. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami uczenia się oraz uwzględnia aktualny stan wiedzy i metodyki twórczej pracy artystycznej oraz badań w zakresie dyscypliny artystycznej sztuk muzycznych, do której kierunek został przyporządkowany. Treści programowe wykazują pełną koherencję z zakresem twórczych prac artystycznych oraz działalności naukowej prowadzonej w Jednostce. Są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Do kluczowych treści kształcenia w ramach ocenianego kierunku należą przede wszystkim treści związane bezpośrednio z problematyką dawnej dyscypliny kompozycja i teoria muzyki, a w ramach specjalności rytmika także treści związane z problematyką dawnej dyscypliny rytmika i taniec. Na przykład w specjalności kompozycja szczególnie ważnym elementem jest przygotowanie do samodzielnej pracy artystycznej poprzez budowanie warsztatu kompozytorskiego, a więc nabywanie umiejętności praktycznych, w oparciu o wiedzę, czerpaną z treści teoretyczno-muzycznych, historycznych, estetycznych, psychologicznych, metodologicznych. Nie do przecenienia jest w tym względzie unikatowy system pracy oparty na relacji mistrz-uczeń, dający wykładowcy możliwość indywidualnego dostosowywania treści nauczania i problematyki zajęć w oparciu o konkretne potrzeby i wymagania studenta. Ponadto stały kontakt z wybitnym twórcą daje głębokie podstawy dla realizacji jednego z najważniejszych efektów uczenia się w ramach specjalności kompozycja, jakim jest rozwijanie osobowości artystycznej umożliwiającej tworzenie, przygotowywanie i realizację własnych koncepcji artystycznych. W procesie dydaktycznym obu poziomów studiów dobór zagadnień związany jest ściśle z przewidywanymi efektami uczenia się, co możliwe jest również dzięki ścisłej korelacji przedmiotów rozbudowujących zakres wiedzy i rozwijających umiejętności analityczne i metodologiczne z przedmiotami wymagającymi wkładu twórczego, opartymi o zagadnienia praktyczne. Zdobywanie wiedzy - z zakresu historii muzyki, form, gatunków i stylów, kontrapunktu, harmonii, współczesnych technik kompozytorskich, szeroko pojętej problematyki muzyki elektroakustycznej, w aspekcie technologicznym, warsztatowym i estetycznym; a w przypadku specjalności rytmika także z zakresu metody Emila Jaques-Dalcroze'a, rytmikoterapii, tworzenia choreografii muzyki, komponowania ruchu scenicznego - jest dostosowane do każdego z poziomów kształcenia i stanowi fundament dla praktycznych umiejętności w tych dziedzinach, a także umożliwia realizację podejmowanych problemów badawczych we wskazanych zakresach. Jest również podstawą umiejętności stosowania warsztatu analitycznego w określonym kontekście stylistycznym, technicznym, historycznym i estetycznym, adekwatnie do danego poziomu kształcenia.

Studia na kierunku „kompozycja i teoria muzyki” prowadzone są w formie stacjonarnej. Studia pierwszego stopnia we wszystkich specjalnościach (kompozycja, teoria muzyki, rytmika, publicystyka muzyczna, kompozycja elektroakustyczna) trwają sześć semestrów (180 ECTS). Studia drugiego stopnia we wszystkich specjalnościach (kompozycja, w tym w specjalizacji kompozycja muzyki filmowej i teatralnej, teoria muzyki, rytmika) trwają cztery semestry (120 ECTS). Czas trwania studiów umożliwia studentom osiągnięcie zaplanowanych efektów uczenia się. Moduły zajęć w ramach planu studiów wyodrębniono poprawnie, w sposób prawidłowy określono ich wymiar w czasie oraz oszacowano nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się dla danego modułu, mierzony liczbą punktów ECTS. Program studiów pierwszego stopnia we wszystkich prowadzonych specjalnościach obejmuje następujące moduły: specjalistyczny, kierunkowy, podstawowy (łącznie 126 ECTS) oraz fakultatywny (54 ECTS). Program studiów drugiego stopnia we wszystkich specjalnościach obejmuje moduły przedmiotów nazwane analogicznie, jak w przypadku studiów pierwszego stopnia – specjalistyczny, kierunkowych, podstawowy (łącznie 84 ECTS) oraz fakultatywny (36 ECTS). Program studiów umożliwia studentowi wybór zajęć (moduł fakultatywny), którym

przypisano punkty ECTS w wymiarze 30% we wszystkich prowadzonych specjalnościach. Wszystkie realizowane moduły zajęć wymagają bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, co jest w pełni uzasadnione specyfiką kierunku. Jakkolwiek w ramach ocenianego kierunku nie prowadzi się zajęć z wykorzystaniem e-learningu, to jednak metody i techniki kształcenia na odległość wykorzystywane są w komunikacji między nauczycielem akademickim a studentem, np. w celu przesłania pracy etapowej, fragmentów pracy dyplomowej itp. Ponadto funkcjonuje platforma internetowa, która wspomaga studentów w procesie dydaktycznym poprzez oferowanie atrakcyjnych, nowoczesnych, interaktywnych materiałów dydaktycznych, dostępnych dla studentów z dowolnego miejsca, w dowolnym czasie. Platforma ta ma charakter elektronicznego repozytorium. Trafność doboru oraz zróżnicowanie form zajęć dydaktycznych, a także sekwencja zajęć dydaktycznych zawarta w planie studiów jest logiczna i właściwa. Plan studiów obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w Jednostce działalnością artystyczną i naukową w dyscyplinie sztuki muzyczne, do której kierunku został przyporządkowany, z uwzględnieniem wymaganego wymiaru punktów ECTS, a także zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie języka obcego, z uwzględnieniem specjalistycznej terminologii muzycznej (teoria i historia muzyki oraz instrumentologia) oraz zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych, którym przypisano właściwą liczbę punktów ECTS. Formy zajęć dydaktycznych obejmują wykłady, ćwiczenia, seminaria, zajęcia indywidualne w relacji mistrz-uczeń. Dobór formy zajęć, liczby godzin oraz liczebność grup studenckich uwzględniają specyfikę kierunku oraz zapewniają możliwość osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Program realizowany w ramach MSPAM jest spójny z przepisami Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. nr 25, poz. 131), uwzględniając zarówno efekty uczenia się w zakresie wiedzy merytorycznej i metodycznej, wiedzy pedagogicznej i psychologicznej, w tym w zakresie wychowania, z uwzględnieniem przygotowania do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, przygotowania w zakresie stosowania technologii informacyjnej, poziomu znajomości języka obcego, jak i w zakresie czasu trwania studiów oraz wymiaru i sposobu organizacji praktyk pedagogicznych. Ponadto realizacja programu MSPAM pozwala na uzyskanie kwalifikacji, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół artystycznych, placówek kształcenia artystycznego i placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. z 2014 poz. 784).

Stosowane metody kształcenia są różnorodne, uzależnione od specyfiki przedmiotu, w tym treści kształcenia, zorientowane na studenta, motywują studentów do samodzielności i aktywności w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Nie tylko przygotowują studentów do udziału w twórczej pracy artystycznej prowadzonej w jednostce, ale i tego udziału wymagają, sprzyjają indywidualizacji w nauczaniu, uwzględniają indywidualne kompetencje oraz służą zdobywaniu umiejętności pracy w grupie. Podczas zajęć indywidualnych w formule mistrz-uczeń dobór stosowanych metod ukierunkowany jest w każdym przypadku na indywidualne potrzeby studenta. W doborze metod uwzględniane są nowoczesne osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się stosowane są właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Istotna jest rola metod problemowych, rozwijających umiejętność analizy, syntezy oraz selekcji materiału, służących formułowaniu problemów artystycznych i badawczych, rozwijaniu umiejętności doboru metod i narzędzi artystycznych i badawczych, opracowaniu i prezentacji wyników twórczej pracy artystycznej oraz badań. W każdym przypadku metody opisane zostały w sylabusach

poszczególnych przedmiotów. Metody kształcenia związane z przygotowaniem do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z efektami uczenia się w tym zakresie

W ramach ocenianego kierunku prowadzone są praktyki zawodowe. Praktyki te odbywają się w instytucjach kultury, instytucjach pedagogicznych, wydawnictwach, mediach oraz w samej AM Poznań. Zasady realizacji praktyk określają regulaminy ustalone odrębnie dla poszczególnych specjalności, w ramach których realizowane są praktyki. Podczas wizytacji przedstawiono Regulamin praktyk zawodowych studentów Kompozycji i Kompozycji Elektroakustycznej, Regulamin praktyk zawodowych studentów Publicystyki Muzycznej, Regulamin praktyk zawodowych studentów Teorii Muzyki. Nad przebiegiem praktyk czuwa kierownik praktyk. Celem praktyk zawodowych dla studentów specjalności kompozycja i kompozycja elektroakustyczna jest przygotowanie do samodzielnej organizacji wykonań własnych utworów. Praktyki służą ponadto studentom tych specjalności do zdobywania doświadczeń w organizacji koncertów i innych wydarzeń artystycznych. Celem praktyk zawodowych dla studentów specjalności teoria muzyki jest przygotowanie do samodzielnego i autorskiego prowadzenia koncertów, podczas których wykonywane są utwory reprezentujące różne kierunki, style, epoki. Celem praktyk zawodowych dla studentów specjalności publicystyka muzyczna jest przygotowanie do samodzielnej pracy dziennikarskiej i publicystyczno-krytycznej. Efekty uczenia się zrealizowane w ramach praktyk zawodowych potwierdzane są zapisami dokonywanymi na kartach praktyk zawodowych. Ponadto warto zauważyć, że niektóre formy aktywności studentów podejmowane w ramach działalności Koła Artystyczno-Naukowego Studentów Kompozycji i Teorii Muzyki oraz Koła Artystyczno-Naukowego Studentów Katedry Rytmiki i Improwizacji Fortepianowej noszą znamiona praktyk zawodowych. Analiza dokumentacji przedstawionej podczas wizytacji potwierdziła fakt realizacji zapisów poszczególnych regulaminów. Treści programowe określone dla praktyk, wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także dobór miejsc ich odbywania zapewniają studentom możliwość osiągnięcia efektów uczenia się. Sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań nie budzi zastrzeżeń.

Zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. nr 25, poz. 131) tzw. praktyka pedagogiczna w rozumieniu przepisów powołanego rozporządzenia odbywana w ramach programu MSPAM ujęta jest w ramy dwóch modułów określonych jako: Praktyka ogólnopedagogiczna (30 godz.), Praktyka metodyczno-przedmiotowa (120 godz.). Praktyki pedagogiczne – nauczycielskie realizowane są w jednej z siedmiu szkół muzycznych na terenie Poznania. Podstawą prawną dla realizacji praktyk pedagogicznych w konkretnych szkołach jest umowa lub porozumienie zawarte pomiędzy Uczelnią a szkołą. Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja praktyk pedagogicznych obejmowała: regulamin MSPAM, plany kształcenia w ramach MSPAM, wzór karty praktyk (karta punktowej oceny praktyk pedagogicznych), wzór dzienniczka praktyk, wzór świadectwa ukończenia MSPAM. Miejsca praktyk dobrano trafnie, a ich wymiar pozwala na osiągnięcie założonych celów. Sposób realizacji praktyk, w tym termin realizacji, wydaje się dogodny dla studentów, a liczba miejsc odbywania praktyk, w kontekście liczby studentów kierunku, zapewnia komfortowe warunki udziału studentów w praktykach, co potwierdzili sami studenci podczas spotkania z członkami Zespołu Oceniającego.

Plan zajęć, organizowany semestralnie, dostępny jest na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej Uczelni. Zróżnicowanie form zajęć dydaktycznych oraz proporcję liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebność grup studenckich w powiązaniu z formami zajęć, zakładanymi efektami uczenia się i profilem kształcenia uznać należy za właściwe. Analiza wielkości grup studenckich potwierdziła, że jest dostosowana do specyfiki przedmiotu, w przypadku przedmiotów artystycznych realizowanych grupowo zespoły studentów tworzące grupę są kilkusobowe, co pozwala także i w ramach tych zajęć na

korzystanie, ze szczególnie istotnej w ramach kształcenia artystycznego metody mistrz-uczeń. Ocena stanu faktycznego dokonana podczas wizytacji pozwala na stwierdzenie, że możliwa jest realizacja treści kształcenia zarówno w czasie przewidzianym na realizację programu studiów, jak i przy poniesieniu przez studentów nakładu pracy mierzonego liczbą punktów ECTS przyporządkowanych do programu studiów na ocenianym kierunku oraz do poszczególnych przedmiotów. Treści programowe, w tym treści przewidziane dla kształcenia w zakresie znajomości języka obcego, wykazują spójność z efektami uczenia się zakładanymi dla ocenianego kierunku i pełną adekwatność w stosunku do aktualnego stanu wiedzy oraz praktyki artystycznej w zakresie wiedzy, odpowiadających zakresowi kształcenia, do którego kierunek został przyporządkowany oraz w dziedzinie sztuki i dyscyplinie artystycznej sztuk muzycznych, do której odnoszą się efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku oraz do badań i twórczości artystycznej prowadzonej w dyscyplinie sztuk muzycznych. Dla studentów wybitnie utalentowanych oraz studentów znajdujących się w specyficznej sytuacji życiowej np. fakt samodzielnego wychowywania dziecka przez studenta, stwarza się możliwość studiowania w ramach indywidualnego planu studiów, na zasadach określonych w Regulaminie studiów AM Poznań. Studia na ocenianym kierunku umożliwiają ponadto indywidualizację procesu kształcenia dla studentów niepełnosprawnych. Obowiązujące w tym zakresie zasady zakładają podejmowanie konkretnych, jednostkowych decyzji w odniesieniu do każdego studenta, z uwzględnieniem rodzaju i stopnia niepełnosprawności. W ostatnich latach w ramach ocenianego kierunku nie studiowały osoby z niepełnosprawnością. Analiza harmonogramu zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku wskazuje na uwzględnienie – w procesie jego tworzenia – zasad higieny procesu nauczania. Stwierdzono harmonijne rozłożenie zajęć dydaktycznych w harmonogramie na poszczególne dni tygodnia. Podczas spotkania ze studentami młodzież wyrażała pochlebne opinie dotyczące zarówno wymiaru merytorycznego, jak i konstrukcji harmonogramu zajęć dydaktycznych. Jednostka zapewnia studentom właściwe wsparcie ze strony nauczycieli akademickich oraz pracowników niebędących nauczycielami akademickimi. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów także poza zajęciami dydaktycznymi. Widoczna jest dbałość Jednostki o rozwój poczucia samodzielności i autonomiczności każdego ze studentów, co w przypadku studiów na ocenianym kierunku, w odniesieniu do wszystkich afiliowanych w jego ramach specjalności, ma szczególnie doniosłe znaczenie. Życzliwa atmosfera kontaktu pomiędzy nauczycielami akademickimi a studentami sprzyja indywidualnemu rozwojowi artystycznemu i naukowemu studentów.

### **Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 – kryterium spełnione.**

#### **Uzasadnienie**

Program studiów, w tym treści programowe, harmonogram realizacji tegoż programu, formy i organizacja zajęć, stosowane metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się oraz czas trwania kształcenia i szacowany nakład pracy studentów, mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się oraz uzyskanie kwalifikacji odpowiadających pierwszemu i drugiemu poziomowi kształcenia. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami uczenia się oraz uwzględnia aktualny stan wiedzy i metodyki twórczej pracy artystycznej oraz badań w zakresie dyscypliny artystycznej sztuk muzycznych, do której kierunek został przyporządkowany. Treści programowe wykazują spójność z zakresem twórczych prac artystycznych oraz działalności naukowej prowadzonej w Jednostce. Są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Stosowane metody kształcenia są różnorodne, uzależnione od specyfiki przedmiotu, w tym treści kształcenia, wykazują pełną orientację na studenta, motywują

studentów do samodzielności i aktywności w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, a w szczególności przygotowują studentów do udziału w twórczej pracy artystycznej prowadzonej w jednostce. Sprzyjają indywidualizacji w nauczaniu poprzez uwzględnienie indywidualnych kompetencji oraz służą zdobywaniu umiejętności pracy w grupie.

### **Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Dookonałości Kształcenia**

---

### **Zalecenia**

---

### **Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie**

#### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3**

Rekrutacja na oceniany kierunek studiów prowadzona jest w oparciu o podejmowane corocznie uchwały w sprawie warunków i trybu rekrutacji na pierwszy rok studiów pierwszego i drugiego stopnia. Przyjęcie kandydatów na studia odbywa się w ramach limitów miejsc ustalanych każdego roku w Uchwale Senatu. Uchwałą Senatu zatwierdzany jest także harmonogram rekrutacji. Laureat Olimpiady Artystycznej w zakresie sztuki muzycznej podczas rekrutacji na studia przyjmowany jest w pierwszej kolejności i bez konieczności uczestnictwa w egzaminie wstępnym na studia na kierunku „kompozycja i teoria muzyki” na specjalność publicystyka muzyczna. Zasady rekrutacji nie przewidują specjalnego trybu przyjmowania na studia finalistów olimpiad stopnia centralnego. Warunki rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia zawarte są w wydawanym co roku informatorze oraz w regulaminie rekrutacyjnym.

Kandydaci na studia na ocenianym kierunku powinni spełniać następujące warunki:

- kandydat na studia pierwszego stopnia musi posiadać: zdany pozytywnie egzamin maturalny, który jest podstawą przyjęcia na studia, podstawową znajomość w zakresie słuchowego rozpoznawania materiału muzycznego, zapamiętywania go i operowania nim, podstawową umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych, predyspozycje do umiejętnego kształtowania ruchu i gestu scenicznego w czasie i przestrzeni (rytmika), rozwiniętą w sposób znaczący wyobraźnię brzmieniową (kompozycja, rytmika), podstawową wiedzę dotyczącą form muzycznych i instrumentarium, umiejętność improwizacji fortepianowej (rytmika), podstawową wiedzę o kulturze muzycznej;
- kandydat na studia drugiego stopnia musi posiadać: ukończone studia licencjackie lub magisterskie, wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu odpowiedniego dla prezentowanej specjalności – kompozycji, teorii muzyki i rytmiki, kwalifikacje do pracy: artystycznej, publicystycznej, redakcyjnej, organizacyjnej, podstawową wiedzę na temat prowadzenia badań naukowych, praktyczną i teoretyczną wiedzę na temat metody E. Jaques-Dalcroze’a (rytmika), solfeżu i improwizacji (rytmika), umiejętności z zakresu improwizacji fortepianowej oraz tworzenia kompozycji przestrzenno-ruchowych (rytmika).

Postępowanie kwalifikacyjne ma charakter konkursowy i uwzględnia sumę punktów uzyskanych podczas egzaminu wstępnego (w przypadku studiów pierwszego stopnia do sumy punktów dodawany jest wynik egzaminu maturalnego z języka polskiego przeliczony na punkty według skali określonej w regulaminie postępowania rekrutacyjnego).

Przebieg i wymagania egzaminacyjne szczegółowo opisane są w Regulaminie postępowania rekrutacyjnego na studia pierwszego i drugiego stopnia i publikowane są w Informatorze dla kandydatów na studia dostępnym na stronie internetowej Uczelni. Wszystkich kandydatów na studia pierwszego stopnia obowiązuje egzamin z kształcenia słuchu lub egzamin sprawdzający

predyspozycje słuchowe (publicystyka muzyczna, kompozycja elektroakustyczna), a na poszczególnych specjalnościach należy złożyć egzaminy kierunkowe: specjalność kompozycja – kandydaci obowiązkowo przedstawiają co najmniej dwie samodzielnie napisane kompozycje na dowolny skład instrumentów akustycznych i ludzkiego głosu w postaci rękopisu (dopuszcza się utwory z użyciem środków elektroakustycznych); specjalność kompozycja elektroakustyczna – kandydaci obowiązkowo przedstawiają na nośniku CD co najmniej trzy samodzielnie napisane kompozycje elektroakustyczne; specjalność teoria muzyki – kandydaci zdają egzamin z form muzycznych; specjalność – publicystyka muzyczna kandydaci zdają egzamin z wiedzy o muzyce; specjalność rytmika – kandydaci zdają egzamin z rytmiki i improwizacji fortepianowej.

Na studiach drugiego stopnia kandydatów obowiązują następujące egzaminy: specjalność kompozycja – przedstawienie partytur minimum trzech kompozycji o zróżnicowanej obsadzie wykonawczej, w tym obligatoryjnie jednej na zespół powyżej 12 instrumentów (w formie rękopisu lub wydruku komputerowego, dopuszcza się użycie środków elektroakustycznych) oraz rozmowa kwalifikacyjna na temat związany z kierunkiem studiów (predyspozycje twórcze, podstawy szeroko pojętego warsztatu kompozytorskiego, pozamuzyczne zainteresowania kulturowe kandydata); specjalność teoria muzyki – egzamin z wiedzy o kulturze muzycznej XX i XXI wieku, egzamin z harmonii oraz rozmowa kwalifikacyjna na temat związany z kierunkiem studiów; specjalność rytmika – egzamin z zakresu przedmiotowego studiów licencjackich oraz rozmowa kwalifikacyjna na temat związany z kierunkiem studiów.

Zakres i tryb egzaminu wstępnego i całego procesu rekrutacji pozwala na zachowanie jego przejrzystości oraz na wszechstronne sprawdzenie kwalifikacji umożliwiających uczestniczenie w przyjętym programie studiów oraz osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Pozwala również, dzięki uczestniczeniu w procedurze rekrutacji szeregu nauczycieli akademickich na obiektywizację i bezstronność całego procesu.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej określa przyjęty w 2015 r. Regulamin dotyczący potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Weryfikacja efektów uczenia się dokonywana jest w oparciu oraz w odniesieniu do efektów kształcenia określonych w programie studiów. Weryfikacji efektów uczenia się dokonują Wydziałowe Komisje ds. potwierdzania efektów uczenia się, powoływane każdorazowo przez Rektora na wniosek kierownika jednostki. W skład wspomnianej Komisji wchodzi nauczyciele akademicy reprezentujący dany obszar kształcenia, a do ich zadań należy wykonywanie wszystkich czynności w toku procesu potwierdzania efektów uczenia się, tj. weryfikacja wymaganych dokumentów oraz wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych posiadanych przez kandydata. Weryfikacja efektów uczenia się dokonywana jest w zależności od charakteru zadeklarowanych efektów uczenia się podlegających weryfikacji i może odbyć się w formie egzaminu ustnego, egzaminu pisemnego, testu, rozwiązania zadania lub przedstawienia prezentacji. Weryfikacja uzdolnień artystycznych niezbędnych do przyjęcia na studia na danym kierunku obejmuje egzaminy z zakresu przedmiotu głównego (specjalności) przewidzianego dla danego kierunku. Szczegółowy sposób i zakres weryfikacji efektów uczenia się określa wyżej wymieniona Komisja po zapoznaniu się z dokumentacją kandydata. Kandydaci przyjęci na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się zostają włączeni do regularnego trybu studiów i zwolnieni z realizacji przedmiotów, które zostały im zaliczone w procesie potwierdzania efektów uczenia się. Warunki odbywania studiów przez kandydatów przyjętych na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się określa Regulamin Studiów AM Poznań.

Proces dyplomowania prowadzony jest w oparciu o zasady przyjęte w Regulaminie studiów. Pracę dyplomową stanowi: na specjalności kompozycja – partytura utworu oraz pisemna praca

o tematyce związanej z kierunkiem studiów; na specjalności kompozycja elektroakustyczna – dwie kompozycje elektroniczne oraz pisemna praca o tematyce związanej z kierunkiem studiów; na pozostałych specjalnościach: praca pisemna o tematyce związanej z kierunkiem studiów. Pracę dyplomową ocenia opiekun pracy i wyznaczony przez dziekana recenzent. Recenzja pracy magisterskiej i licencjackiej ma formę pisemną i jest sporządzana na standaryzowanym formularzu z wyodrębnionym polem oceny opisowej.

Ostateczną i kompleksową ocenę osiągnięcia przez studenta postulowanych efektów uczenia się umożliwia egzamin dyplomowy. Warunkiem do jego przystąpienia jest pozytywna ocena pracy dyplomowej, a także zaliczenie wszystkich przedmiotów i praktyk przewidzianych w planie studiów. Egzamin dyplomowy obejmuje:

- na studiach pierwszego stopnia z zakresu:
  - kompozycji, kompozycji elektroakustycznej, teorii muzyki i publicystyki muzycznej – ustny egzamin z tematyki związanej z kierunkiem studiów;
  - rytmiki – wykonanie programu artystycznego, przeprowadzenie lekcji oraz ustny egzamin z tematyki związanej z kierunkiem studiów;
- na studiach drugiego stopnia z zakresu:
  - kompozycji, kompozycji muzyki filmowej, teorii muzyki – ustny egzamin z tematyki związanej z kierunkiem studiów;
  - rytmiki – wykonanie programu artystycznego, przeprowadzenie lekcji oraz ustny egzamin z tematyki związanej z kierunkiem studiów.

Ocena poszczególnych elementów egzaminu odbywa się w następujący sposób. Oceny artystycznego egzaminu dyplomowego (tj. programów artystycznych, partytur, prowadzenia lekcji) dokonuje komisja w składzie co najmniej 3 osób powołana przez dziekana spośród nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora lub ze stopniem naukowym doktora habilitowanego. Oceny ustnego egzaminu dyplomowego dokonuje komisja powołana przez dziekana w składzie: dziekan, prodziekan lub kierownik katedry, pod nadzorem której praca dyplomowa została wykonana – jako przewodniczący, opiekun i recenzent pracy pisemnej. Przy egzaminach i egzaminie dyplomowym stosuje się oceny w skali od 10 do 25 punktów, które odpowiadają ocenom od niedostatecznej do celującej. Ukończenie studiów następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym. Podstawą obliczenia ostatecznego wyniku studiów jest średnia ocen z: pisemnej pracy dyplomowej, egzaminu ustnego, egzaminu artystycznego oraz średniej ocen ze wszystkich egzaminów i zaliczeń otrzymanych podczas studiów. Na dyplomie ukończenia studiów wpisuje się ostateczny wynik studiów wyrównany do pełnej oceny zgodnie z zasadą zawartą w Regulaminie studiów. Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągniętych przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Wymagania dotyczące zakresu i tematyki prac pisemnych oraz egzaminów artystycznych i lekcji pokazowych dostosowane są do prowadzonych specjalności i poziomu studiów (licencjackich i uzupełniających magisterskich) zapewniając jednocześnie równe traktowanie wszystkich studentów.

System sprawdzania i oceniania stosowany na kierunku „kompozycja i teoria muzyki” zapewnia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Stosowane metody sprawdzania i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiając uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się. Zakres i stopień osiągnięcia efektów uczenia się uzyskanych przez studentów jest weryfikowany na wiele sposobów. W Uczelni dokonuje się to w szczególności poprzez system zaliczeń i egzaminów, w tym prace etapowe i egzaminacyjne, realizację projektów, w tym projektów artystycznych, prace dyplomowe. Poza Uczelnią natomiast poprzez osiągnięcia artystyczne studentów, pozycję absolwentów na rynku pracy i dalszą edukację. Sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się odbywa się podczas egzaminów

semestralnych i końcowych oraz zaliczeń wyznaczonych w planie studiów. Oceny dokonuje prowadzący przedmiot lub komisja, według jawnych kryteriów, zgodnie ze skalą ocen zawartą w Regulaminie studiów. Egzaminy etapowe (semestralne) i końcowe przeprowadzane są przez komisje egzaminacyjne powoływane przez dziekana, w których skład wchodzi nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia w ramach ocenianego kierunku. Ocena ostateczna jest średnią arytmetyczną ocen poszczególnych członków komisji. Podczas trwania semestru efekty uczenia się sprawdzane są przez nauczycieli akademickich w sposób ciągły (np. realizowane projekty artystyczne) oraz w formie kolokwium (np. prace etapowe) i prac semestralnych. Proces sprawdzania i oceny efektów uczenia się cechuje bezstronność, rzetelność, przejrzystość oraz wiarygodność i porównywalność wyników oceny, a studenci w procesie tym traktowani są w sposób równy. Jednostka stosuje dogodne dla studentów i akceptowane przez nich sposoby i terminy informowania o kryteriach i metodach oceny oraz dostarcza studentom informację zwrotną o wynikach sprawdzenia i oceny osiągniętych efektów uczenia się. W organizacji procesu sprawdzania i oceny efektów uczenia się przestrzega się zasad higieny nauczania i uczenia się, co wyraża się m.in. w racjonalnym planowaniu przebiegu sesji egzaminacyjnej z unikaniem kumulacji kilku egzaminów w jednym dniu. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę w procesie sprawdzania i oceny efektów uczenia się, w tym w szczególności w sesjach egzaminacyjnych jest akceptowany przez studentów. W Jednostce wypracowano system wsparcia udzielanego studentom w procesie uczenia się ze strony nauczycieli akademickich. Szczegółowe zasady oraz tryb zaliczania zajęć, a także zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów określa Regulamin studiów. Oceny postępów studentów (w tym odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) dokonuje dwa razy w roku Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Ocena ta jest poprzedzona indywidualnymi spotkaniami Prodziekana Wydziału (raz w semestrze) ze studentami, który diagnozuje problemy i postuluje sposób ich rozwiązania.

Na Wydziale Kompozycji, Dyrygentury, Teorii Muzyki i Rytmiki obowiązują następujące zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych:

- w przypadku konfliktu pomiędzy nauczycielem akademickim a studentem spowodowanym zaniedbaniem obowiązków wynikających z procesu dydaktycznego przez studenta, prodziekan wydziału diagnozuje przyczyny problemu oraz sposoby jego rozwiązania, np. dodatkowe kolokwium, przełożenie przedmiotu do realizacji na następny semestr;
- w przypadku konfliktu pomiędzy nauczycielem akademickim a studentem spowodowanym zaniedbaniem obowiązków wynikających z procesu dydaktycznego przez nauczyciela akademickiego, dziekan wydziału diagnozuje przyczyny problemu oraz sposoby jego rozwiązania, np. zalecenie natychmiastowego wypełnienia obowiązku dydaktycznego, dodatkową hospitację zajęć, kontrolę obecności nauczyciela akademickiego, w przypadku zajęć indywidualnych – zmianę nauczyciela akademickiego na wniosek studenta, a w krytycznej sytuacji postulowanie rozwiązania umowy o pracę.

Informacje uzyskane w trakcie wizytacji (rozmowy z nauczycielami akademickimi i studentami) wskazują na to, że sytuacje konfliktowe i nieetyczne zachowania studentów występują bardzo rzadko i są rozwiązywane na poziomie relacji interpersonalnych nauczycieli i studentów, bez uciekania się do rozwiązań prawnych. Świadczy to o bardzo dobrej współpracy nauczycieli akademickich i studentów.

W AM Poznań funkcjonuje system metod oceniania efektów uczenia się studentów usankcjonowany szczegółowym regulaminem zatwierdzonym przez Senat Uczelni. Obowiązujący regulamin, będący rezultatem prac Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia, jest systematycznie monitorowany i udoskonalany. Studenci oceniani są przede wszystkim podczas sesji egzaminacyjnych wieńczących dwa semestry (zimowy i letni) roku akademickiego, a stosowane metody oceniania dostosowane są z jednej strony do jednolitego systemu skali

punktów i ocen, z drugiej – do specyfiki kształcenia w ramach poszczególnych kierunków i specjalności. Ocenianie efektów uczenia się uzyskanych w ramach studiowania danego przedmiotu umożliwiają egzaminy: pisemne (w tym testy, prace etapowe, np. partytury, konspekty oraz różnego typu opracowania), ustne i praktyczne (koncerty, pokazy rytmiczne, lekcje pokazowe), dla których kryteria oceny definiuje osoba odpowiedzialna za prowadzenie przedmiotu. Egzaminy z przedmiotów głównych dla danej specjalności przeprowadza się komisyjnie, co wyraźnie obiektywizuje ocenę i zapewnia jej wiarygodność. Pozostałe egzaminy może przeprowadzić jeden egzaminator lub komisja zgodnie z decyzją dziekana. Egzaminy etapowe jak i końcowe mają ustalone kryteria oceny (określone w sylabusach) oraz są starannie udokumentowane w protokołach. Umożliwiają także sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności (np. poprzez przedmioty: Kompozycja, Praktyki zawodowe, Kompozycja filmowa i teatralna, Kompozycja elektroakustyczna, Technologie muzyki komputerowej z elementami akustyki, Projektowanie dźwiękowe Sound Design, Live electronics – programowanie i projekty twórcze, Sonologia, Produkcja muzyczna, Najnowsza literatura muzyczna, Estetyka muzyki, Seminarium pracy magisterskiej, Seminarium krytyki muzycznej, Rytmika z elementami terapii muzyczno-ruchowej, Propedeutyka rytmikoterapii, Technika ruchu, Psychologiczne podstawy działań terapeutycznych, Propedeutyka anatomii, Cyfrowe techniki rejestracji i techniki wideo, Muzyka teatralna i filmowa, także pisemną pracę dyplomową). Kolejną płaszczyzną oceny stopnia realizacji efektów uczenia się jest ich weryfikacja podczas publicznych koncertów, wydarzeń artystycznych oraz sesji naukowych. Pozwala ona na ocenę fundamentalnych kompetencji studentów, jakimi jest artyzm, odporność na stres i umiejętność wykorzystania wiedzy z zakresu metodologii prowadzenia badań naukowych. Stopień realizacji efektów uczenia się potwierdzają też nagrody uzyskane przez studentów na ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach (np. II i III nagroda na I Międzynarodowym Konkursie Kompozytorskim im. Andrzeja Koszewskiego, I nagroda na Ogólnopolskim Konkursie Kompozytorskim Musica Caelestis, I nagroda na Konkursie Kompozytorskim Jan Paweł II – Syn Polskiej Ziemi). Także wymiana międzynarodowa oraz wymienne koncerty studentów kompozycji pozwalają na porównywanie i określenie poziomu uzyskanych w procesie kształcenia efektów. Sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia oraz B2+ na poziomie studiów drugiego stopnia (w tym języka specjalistycznego skupionego na słownictwie tekstów naukowych dotyczących teorii, historii muzyki oraz instrumentologii) umożliwiają egzaminy przeprowadzane na zakończenie czwartego semestru studiów pierwszego stopnia oraz drugiego semestru studiów drugiego stopnia. Studenci, którzy zaliczyli kurs językowy w innej uczelni i mają stosowny wpis w indeksie, lub posiadają certyfikat potwierdzający znajomość języka obcego (według tabel przeliczników certyfikatów językowych ESOP) mogą być zwolnieni z lektoratu języka obcego.

W Uczelni i na Wydziale stosowany jest Europejski System Transferu Punktów Kredytowych odpowiadający standardowi ECTS (European Credit Transfer System). Przedmiotom składającym się na program studiów przyporządkowane są punkty ECTS, a uzyskanie na danym etapie kształcenia obowiązującej ich liczby stanowi warunek konieczny zaliczenia semestru/roku. System sprawdzania i oceniania jest kompleksowy, a stosowane w jego ramach szczegółowe metody weryfikacji stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się dobrane zostały trafnie, z uwzględnieniem specyfiki i różnorodności szczegółowych efektów uczenia się właściwych dla poszczególnych modułów zajęć.

Rodzaj, formy, tematyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów, w tym projektów artystycznych oraz prac dyplomowych są zgodne z koncepcją kształcenia, efektami uczenia się, profilem kształcenia oraz dziedziną sztuki i dyscypliną artystyczną sztuk muzycznych, do której odnoszą się efekty uczenia się. Specyfika osiągnięć artystycznych studentów jest spójna

z koncepcją kształcenia i zakładanymi efektami uczenia się, a także ogólnoakademickim profilem kształcenia oraz dziedziną sztuki i dyscypliną artystyczną sztuk muzycznych, do której odnoszą się efekty uczenia się określone dla ocenianego kierunku. W ramach wizytacji dokonano przeglądu losowo wybranych do oceny prac etapowych. Ich szczegółową ocenę zamieszczono w Załączniku nr 3. W ocenie ekspertów Zespołu Oceniającego, tematy prac etapowych podobnie jak tematy prac semestralnych w sposób naturalny odnosiły się w każdym przypadku do treści programowych przedmiotu zawartych w sylabusach, a stopień trudności i poziom merytoryczny nie budzą zastrzeżeń. Tematyka prac etapowych obejmuje m.in. zagadnienia: procesu tworzenia i strategię kompozytorskie (zarówno w odniesieniu do kompozycji współczesnych jak i utworów muzycznej przeszłości), analizy i koncepcji twórczych kompozycji własnych (dotyczy studentów kompozycji), zastosowania metody rytmiki w szkolnictwie muzycznym pierwszego i drugiego stopnia oraz kwestie nauki samej rytmiki, solfeżu i improwizacji fortepianowej (dotyczy studentów specjalności rytmika), sporządzenia tekstów mieszczących się w ramach dziennikarskich gatunków informacyjnych (sprawozdania, biogramy, wywiady i reportaże) oraz tekstów utrzymanych w rodzaju dziennikarstwa publicystycznego (komentarz, felieton, recenzja do gazety codziennej lub do czasopisma branżowego – dot. studentów specjalności publicystyka muzyczna), sporządzenie streszczeń z omawianych artykułów (na przykład „Wstęp do muzykologii” Zofii Lissy) oraz streszczeń z wybranej przez siebie monografii, dokonanie prezentacji wybranych zagadnień z koncepcji Mieczysława Tomaszewskiego *Interpretacja integralna dzieła muzycznego. Rekonesans* (dotyczy studentów specjalności teoria muzyki).

Tematyka i zakres pisemnych prac dyplomowych jest dostosowana do specyfiki prowadzonych specjalności oraz poziomu studiów. Prace licencjackie obejmują przede wszystkim aspekty historyczno-muzyczne i analityczne dzieł muzyki z różnych okresów, natomiast prace magisterskie (w przypadku studentów teorii muzyki) obejmują m.in. zagadnienia: analizy dzieła muzycznego, w tym twórczości wybranego kompozytora widzianej z rozmaitych perspektyw, analizy utworów współczesnych kompozytorów polskich i analizy twórczości własnej, autorskich interpretacji ruchowych utworów muzycznych w tym analizę muzyczną interpretowanych utworów, kwestie terapii w tym zastosowanie metody rytmiki w pracy z dziećmi oraz z dorosłymi osobami z niepełnosprawnościami, czy też aktywizacji ruchowej seniorów za pomocą metody rytmiki.

Prace dyplomowe wykonywane są zgodnie z przyjętym standardem pracy dyplomowej. Przegląd wybranych losowo do oceny prac dyplomowych potwierdza zachowywanie wymaganych różnic między dyplomami licencjackimi a magisterskimi. Prace dyplomowe magisterskie stanowią wprowadzenie do działalności naukowo-badawczej tzn. zawierają adekwatny aparat metodologiczny, określający problemy badawcze, cele pracy, metody badań i hipotezy. Również metodyka realizacji tych prac jest ukierunkowana na problemy badawcze i artystyczne, a stosowany aparat metodologiczny wskazuje na ich związki z prowadzonymi na Wydziale badaniami naukowymi. Przeprowadzony w trakcie wizytacji przegląd wybranych prac dyplomowych pozwala na sformułowanie następujących wniosków: tematy i zakresy pisemnych prac dyplomowych licencjackich i magisterskich są zróżnicowane, studia pierwszego i drugiego stopnia mają ze sobą ścisły związek, przy czym jednocześnie stanowią dwa kolejne etapy zdobywania zawodowych kwalifikacji, na które składają się zróżnicowane kompetencje, zasób wiedzy i umiejętności, prace dyplomowe w przeważającej części wykazują dobry i bardzo dobry poziom (liczną grupę bardzo dobrych dyplomów tworzą również prace wybitne), opinie opiekuna i recenzenta pracy są z reguły zbieżne, merytorycznie wnikliwe i zawierające prawidłowe oceny.

Podczas wizytacji Zespół Oceniający PKA otrzymał do wglądu dokumentację praktyk zawodowych i pedagogicznych realizowanych na ocenianym kierunku studiów obejmującą: regulaminy praktyk dla wszystkich specjalności, karty praktyk studenta, dzienniki praktyk

pedagogicznych zróżnicowane dla poszczególnych specjalności oraz umowy zawarte z podmiotami zewnętrznymi w tym: z instytucjami artystycznymi i kultury, mediami (radio, telewizja, portale internetowe i redakcje czasopism) oraz szkołami muzycznymi pierwszego i drugiego stopnia. Po zapoznaniu się z przedstawioną dokumentacją oraz po spotkaniu z opiekunami praktyk Zespół Oceniający stwierdza prawidłowość prowadzonej dokumentacji, oraz że prowadzone na ocenianym kierunku studiów praktyki zawodowe i pedagogiczne umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Studenci ocenianego kierunku mają możliwość publikowania wyników prowadzonych w ramach studiów badań w postaci artykułów zamieszczanych w pracach zbiorowych lub w czasopiśmie wydziałowym „De Musica Commentarii” oraz prezentowania referatów na sesjach naukowych (głównie Neofonia – studencko-doktorancka konferencja naukowa, Forum akademickie). Dotychczas opublikowano 13 prac studentów ocenianego kierunku, natomiast na konferencjach naukowych organizowanych w ramach Uczelni oraz innych uczelniach muzycznych studenci ocenianego kierunku zaprezentowali 45 referatów przedstawiających wyniki prac badawczych. Wyniki badań prezentowane są również poprzez działalność artystyczną studentów, którą dokumentują programy realizowanych koncertów.

Praktyczną przydatność osiąganą przez studentów efektów uczenia się zarówno podczas kształcenia, jak i na rynku pracy, najlepiej potwierdzają losy absolwentów badane przez Uczelnię w ramach działalności Biura Karier. Przeprowadza ono monitoring karier zawodowych absolwentów poprzez indywidualny kontakt oraz za pomocą ankiety, która jest dobrowolnie wypełniana przez absolwentów Uczelni. Niemal wszyscy studenci po ukończeniu studiów pierwszego stopnia podejmują studia na kolejnym stopniu kształcenia. Znacząca większość absolwentów pracuje w wyuczonym zawodzie: wszyscy absolwenci specjalności rytmika podejmują pracę w placówkach oświatowych, takich jak żłobki, przedszkola czy szkolnictwo muzyczne pierwszego stopnia. Absolwenci specjalności teoria muzyki i kompozycja podejmują pracę organizacyjną i promującą kulturę muzyczną w różnych instytucjach np. Akademia Muzyczna im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy, Radio Merkury Klasyka – Radio Poznań, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Opera Wrocławska, Teatr Wielki Opera Poznańska, Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu, Towarzystwo Muzyczne im. H. Wieniawskiego w Poznaniu, Towarzystwo im. F. Nowowiejskiego w Poznaniu. Absolwenci specjalności kompozycja i teoria muzyki z lat 2012-2018 otrzymali również zatrudnienie w szkołach muzycznych pierwszego i drugiego stopnia w wielu polskich miastach, m.in. w Szczecinie, Kielcach, Kamieniu Pomorskim, Policach, czy Poznaniu. Absolwenci wysoko oceniają poziom kształcenia i są zadowoleni ze studiowania na kierunku „kompozycja i teoria muzyki”. Wysoki stopień realizacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności, zwłaszcza dotyczących danego kierunku czy specjalności, umożliwił znaczącej większości z nich podjęcie pracy w zawodzie.

### **Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 – kryterium spełnione.**

#### **Uzasadnienie**

Proces rekrutacji kandydatów, zaliczania etapów studiów, dyplomowania, uznawania efektów uczenia się oraz potwierdzania efektów uczenia się jest transparentny i obiektywny. Zapewniona jest także informacja zwrotna dla studentów o wynikach kształcenia. Stosowane na ocenianym kierunku procedury i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w procesie dyplomowania oraz rekrutacji precyzyjne formułują stawiane wymagania. Warunki i procedury uznawania efektów uczenia osiągniętych poza systemem studiów oraz w innych uczelniach, w tym w uczelniach zagranicznych, są jasno sprecyzowane, dostępne dla zainteresowanych i zapewniają właściwą identyfikację oraz ocenę adekwatności efektów uczenia się w określonym programie studiów.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę osiągnięcia wszystkich założonych efektów oraz umożliwiają sprawdzenie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej.

Prace etapowe, projekty i prezentacje artystyczne studentów, a także dokumentacja praktyk zawodowych i pedagogicznych oraz udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy i ich dalsza edukacja w pełni potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

### **Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia**

---

### **Zalecenia**

---

## **Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry**

### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4**

#### **4.1.**

Udokumentowany dorobek naukowy oraz twórczy i artystyczny nauczycieli akademickich (przestawiony w raporcie samooceny wraz załącznikami) tworzy podstawę do budowania i rozwijania szeroko rozumianych kwalifikacji w procesie kształcenia studentów. Kompetencje dydaktyczne kadry znajdują odzwierciedlenie w bogatej działalności artystycznej i naukowej, a także na polu organizacji, popularyzacji i realizacji projektów i działań związanych ze sztuką muzyczną oraz na jej pograniczach – od syntezy sztuk muzycznych i plastycznych, w tym wydarzeń multimedialnych, opartych o najnowsze technologie audiowizualne po projekty badawcze, sympozja i prezentacje popularnonaukowe, obejmujące muzykę w perspektywie nauk humanistycznych i ścisłych. Struktura jednostek organizacyjnych na ocenianym kierunku studiów wiąże się ściśle z problematyką prowadzonych badań naukowych prowadzonych przez zatrudnioną w nich kadrę nauczycieli akademickich, dorobkiem naukowym kadry oraz z jej kompetencjami do realizacji zadań dydaktycznych. Kadra nauczycieli akademickich zatrudniona jest w następujących jednostkach naukowo-dydaktycznych: Katedra Kompozycji, Katedra Teorii Muzyki oraz Katedra Rytmiki i Improwizacji Fortepianowej.

Nauczyciele akademicy prowadzą badania naukowe oraz uzyskują osiągnięcia naukowe, zawodowe (twórcze i artystyczne) w szerokim zakresie problemów związanych z reprezentowaną przez nich dyscypliną naukową. Należą do nich m.in. badania z zakresu: ekologii dźwiękowej, muzyki komputerowej oraz rozwijania i tworzenia technik samplingowych, uwarunkowań rozwoju muzycznego, dokumentacji życia i twórczości Feliksa Nowowiejskiego, twórczości Franza Xavera Scharwenki w perspektywie niemieckiej i polskiej kultury muzycznej, analizy postaw twórczych i estetycznych kompozytorów poznańskich w kontekście przemian stylistycznych, analizy słuchowo-wzrokowej dzieła muzycznego, baletu i krytyki baletowej w Polsce, realizacji filmowej ścieżki dźwiękowej w systemie Dolby i DTS Surround 7.1. Twórczość artystyczna obejmuje m.in.: dzieła solowe, kameralne oraz dzieła przeznaczone na duży aparat wykonawczy (orkiestra symfoniczna, chór, soliści), w tym utwory zamówione lub realizowane na specjalną okazję wykonywanych podczas różnorodnych muzycznych wydarzeń zagranicznych, w tym prestiżowych koncertów i festiwali muzyki współczesnej. Niemniej istotną częścią twórczości nauczycieli akademickich jest kompozytorski dorobek w zakresie dzieł multimedialnych i elektronicznych. Prezentacja twórczości kompozytorów – zarówno symfonicznej, elektroakustycznej, jak i kameralnej –

odzwierciedla różnorodność i wielowymiarowość twórczych postaw, a przede wszystkim potwierdza wysokiej jakości warsztat kompozytorski, który stanowi podstawę do dydaktyki w tej specjalności. Artystyczny dorobek pracowników dydaktyczno-naukowych Katedry Rytmiki i Improwizacji Fortepianowej związany jest głównie z tworzeniem kompozycji przestrzenno-ruchowych. Wiele z tych kompozycji prezentowanych było na forum międzynarodowym podczas festiwalu sympozjów i konferencji. Dorobek teoretyków muzyki obejmuje przede wszystkim autorstwo lub współautorstwo publikacji o charakterze monograficznym, publikacje artykułów w czasopismach naukowych zarówno ogólnopolskich jak i międzynarodowych, redakcje prac naukowych wydawanych przez Wydawnictwo Akademii, udział w konferencjach międzynarodowych organizowanych przez instytucje zagraniczne jak również krajowe, organizację i opiekę merytoryczną konferencji naukowych organizowanych przez Katedrę Teorii Muzyki. Do działalności popularyzatorsko-dydaktycznej pracowników Wydziału zaliczyć można: liczne publikacje artykułów w czasopismach popularno-naukowych, często związane z działalnością krytyczno-muzyczną publikowane w prasie ogólnopolskiej oraz lokalnej, publikacje artykułów i esejów w książkach programowych festiwalu, spektakli operowych i baletowych, w publikacjach towarzyszących premierowym projektom artystycznym (również wydanych jako DVD lub CD), prowadzenie koncertów (wprowadzenie słowne, autorstwo scenariuszy koncertów), tworzenie scenariuszy i reżyseria wydarzeń artystycznych, prowadzenie zajęć o charakterze warsztatowo-wykładowym, udział w projektach mających na celu stworzenie nowatorskich materiałów e-learningowych. Liczba zamówień kompozytorskich, nagród uzyskanych na konkursach oraz liczba uzyskanych różnego rodzaju grantów badawczych potwierdza imponujące dokonania kadry ocenianego kierunku studiów. Tak bogaty dorobek naukowy i twórczy kadry nauczającej oraz doświadczenie zawodowe jest ogromnym walorem, w istotnym stopniu budującym wysoką jakość nauczania młodych adeptów sztuki muzycznej, pozwala na prawidłową realizację procesu dydaktycznego, jak również osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Wysokie kompetencje kadry naukowo-dydaktycznej potwierdza także w pełni ostatnia ewaluacja jednostek naukowych obejmująca okres lat 2014 - 2017, w wyniku której KEJN przyznał Wydziałowi Kompozycji, Dyrygentury, Teorii Muzyki i Rytmiki kategorię naukową „A”.

Na kierunku „kompozycja i teoria muzyki” zatrudnione są 34 osoby, z czego 15 wchodzi w skład Katedry Kompozycji: 3 osoby z tytułem naukowym profesora, 3 osoby ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 6 osób ze stopniem naukowym doktora oraz 3 osoby z tytułem zawodowym magistra (w tym dwie osoby w trakcie przewodów doktorskich). Z kolei w Katedrze Teorii Muzyki pracuje 10 wykładowców, w tym: 1 osoba z tytułem naukowym profesora, 1 osoba z stopniem naukowym doktora habilitowanego, 7 osób ze stopniem naukowym doktora oraz 1 osoba z tytułem zawodowym magistra (z otwartym przewodem doktorskim). W Katedrze Rytmiki i Improwizacji Fortepianowej zatrudniono natomiast 1 osobę z tytułem naukowym profesora, 1 osobę ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 3 osoby ze stopniem naukowym doktora i 3 osoby ze stopniem zawodowym magistra (w tym 2 z otwartym przewodem doktorskim). Należy stwierdzić, iż struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry naukowo-dydaktycznej w stosunku do liczby studentów (72), a także kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich (w tym zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy) jest zgodne z wymaganiami.

Hospitacje przeprowadzone w czasie wizytacji Zespołu Oceniającego PKA objęły różnorodne formy zajęć. W ocenie ekspertów wszystkie hospitowane zajęcia pozostawały w zgodzie z sylabusami przedmiotów. Hospitowane zajęcia realizowane były przy zastosowaniu zróżnicowanych metod dydaktycznych, stosownie do rodzaju i charakteru przedmiotów. Prowadzący zajęcia byli merytorycznie przygotowani do zajęć, zawsze stosowali właściwe

metody kształcenia dostosowane do charakteru, poziomu zajęć i potrzeb studentów. Zajęcia prowadzone były przez pracowników naukowo-dydaktycznych o zróżnicowanym akademickim statusie. Obsada wszystkich hospitowanych zajęć była prawidłowa, zgodna z reprezentowaną przez pracowników dyscypliną naukową oraz posiadanymi kwalifikacjami. Hospitowane zajęcia obejmowały realizowane na ocenianym kierunku specjalności studiów. Studenci – stosownie do formy zajęć, uczestniczyli w nich aktywnie. Hospitujący pozytywnie ocenili przygotowanie pracowników do realizowanych zajęć, ich zaangażowanie i kontakt ze studentami, formy realizacji zajęć, dobór metod i materiałów dydaktycznych, a także dostosowanie wykorzystywanej infrastruktury dydaktycznej do realizowanych zajęć.

W obsadzie zajęć dydaktycznych obowiązuje zasada zgodności dorobku artystycznego lub naukowego i kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich ze specyfiką przedmiotu i prezentowanymi w jego ramach treściami kształcenia. Zgodnie ze zdobytą wiedzą i kompetencjami kompozytorzy, dyrygenci, wokaliści i instrumentalisci i nauczyciele rytmiki prowadzą zazwyczaj zajęcia o charakterze praktycznym. Teoretykom muzyki powierzane są natomiast zajęcia dydaktyczne o charakterze wykładowym czy seminaryjnym, podczas których studenci zdobywają wiedzę, jak również umiejętność samodzielnej pracy w zakresie prowadzenia badań naukowych. Przedmioty kierunkowe, głównie na studiach drugiego stopnia, takie jak: Kompozycja, Kompozycja elektroakustyczna, Metodologia pracy badawczej, Seminarium pracy magisterskiej, Estetyka muzyki, Interpretacja ruchowa dzieła muzycznego – prowadzą nauczyciele akademicy z tytułem naukowym profesora lub ze stopniem naukowym doktora habilitowanego. Przedmioty prowadzone w ramach specjalności kompozycja elektroakustyczna prowadzą kompozytorzy specjalizujący się w takim rodzaju muzyki, a do prowadzenia przedmiotu kierunkowego specjalności publicystyka muzyczna oraz do przedmiotu: Seminarium krytyki, zaangażowano czynnego dziennikarza ze stopniem naukowym doktora sztuki muzycznej w zakresie teorii muzyki z blisko 30-letnim doświadczeniem. Przedmioty: Produkcja muzyczna oraz Kompozycja filmowa i teatralna zostały powierzone wybitnym specjalistom z tego zakresu, natomiast Komputerową edycję tekstu oraz Podstawy edytorstwa prowadzą nauczyciele akademicy będący jednocześnie pracownikami Wydawnictwa Akademii. Według podobnej zasady prowadzenie Instrumentacji powierzane jest kompozytorom, natomiast Czytanie partytur – dyrygentom. Powierzenie prowadzenia przedmiotów ściśle związane jest z prowadzonymi badaniami. Wszyscy nauczyciele akademicy z tytułem naukowym profesora zaangażowani są w projekty badawcze i artystyczne, a uzyskane tą drogą doświadczenia zostają wykorzystywane w pracy dydaktycznej. Ogromny dorobek artystyczny i naukowy nauczycieli akademickich rytmiki, kompozytorów oraz teoretyków muzyki potwierdza ich wysokie kwalifikacje i szerokie kompetencje, adekwatne do prowadzonych zajęć dydaktycznych, które gwarantują studentom zdobycie wysokiej jakości umiejętności, wiedzy i kompetencji oraz niezbędnego dla artysty warsztatu, rozszerzonego o perspektywy naukowe.

Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia, zapewnia ich prawidłową realizację oraz sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich. Główne elementy prawidłowo rozumianej polityki kadrowej stanowią:

- otwarty, konkursowy tryb rekrutacji nauczycieli akademickich ze szczególnym uwzględnieniem zdefiniowanych potrzeb udoskonalania programów studiów oraz obsady zajęć dydaktycznych;
- skutecznie przeprowadzana okresowa ocena kadry naukowo-dydaktycznej uwzględniająca osiągnięcia dydaktyczne, twórcze i badawcze, kształcenie kadry naukowej, działalność organizacyjną, jak również analizę okresowej oceny dokonywanej przez studentów oraz systematyczne hospitacje zajęć dydaktycznych;
- przeprowadzanie regularnych ankiet oceny zajęć przez studentów;

- rozwój potencjału naukowego i awanse naukowe kadry naukowo-dydaktycznej, zapewniające stabilność zatrudnienia (okres od poprzedniej akredytacji dzięki właściwej polityce kadrowej i aktywności pracowników zaowocował istotnym podniesieniem kwalifikacji kadry naukowo-dydaktycznej – w ostatnich latach tytuł naukowy profesora otrzymało 6 pracowników; stopień naukowy doktora habilitowanego – 8; stopień naukowy doktora – 17).

Podczas wizytacji eksperci Zespołu Oceniającego PKA otrzymali do wglądu: arkusze okresowej oceny nauczyciela, karty przeprowadzonych hospitacji zajęć dydaktycznych, studenckie ankiety oceny zajęć, warunki i tryb przeprowadzonych w roku 2018 konkursów na stanowiska: profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego, asystenta i instruktora na Wydziale Kompozycji, Dyrygentury, Teorii Muzyki i Rytmiki. Po zapoznaniu się z dokumentami oraz na podstawie przeprowadzonych rozmów z Władzami Wydziału oraz podczas spotkania z kadrami dydaktycznymi Zespół Oceniający stwierdza, iż stosowane procedury ewaluacji kadry naukowo-dydaktycznej są obiektywne, przejrzyste i równo traktujące wszystkich pracowników. Oceny okresowe oraz oceny hospitacji zawierają wnioski i zalecenia, zapewniają informację zwrotną dla nauczycieli akademickich i studentów oraz tryb odwoławczy.

W ocenianej Jednostce obowiązuje Kodeks etyki zatwierdzony Uchwałą Senatu nr 6/2014 z dnia 14 maja 2014 roku. Funkcjonuje także pięcioosobowa Komisja etyki powołana przez Senat w dniu 15 grudnia 2016 roku. Konflikty pomiędzy nauczycielami akademickimi zdarzają się jednostkowo i sporadycznie. W zaistniałych przypadkach rozwiązuje je Dziekan, stosując następujące metody: przeprowadzenie diagnozy i rozwiązanie problemu poprzez rozstrzygnięcia merytoryczne, stosowanie metod perswazji prowadzącej do zgody lub do załagodzenia konfliktu, stosowanie metody eliminowania sytuacji wywołujących konflikt (np. zmiana sali, zmiana pianistów akompaniujących, korekta planu, przydziału). W sytuacjach krytycznych przewidziano natomiast skierowanie konfliktu do Senackiej Komisji Etyki.

#### **Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 – kryterium spełnione.**

##### **Uzasadnienie**

Oceniany kierunek posiada wysoko wykwalifikowaną kadrę naukowo-dydaktyczną. Dowodzą tego posiadane prawa doktoryzowania i habilitowania oraz uzyskana w 2018 r. wysoka kategoria naukowa – A. Stanowi o tym również bogaty dorobek naukowy, publikacyjny, twórczy i artystyczny pracowników, oraz organizacja i udziały w konferencjach naukowych i konkursach, duża liczba zamówień kompozytorskich, a także wykonań podczas renomowanych festiwali muzycznych krajowych i zagranicznych oraz działalność wydawnicza Jednostki. Potwierdzeniem są także uzyskiwane różnorodne granty naukowe i twórcze oraz liczne nagrody i wyróżnienia. Od wielu lat Wydział organizuje też lub współorganizuje konferencje naukowe. Prowadzone badania realizowane są w dyscyplinie naukowej, do której w całości odnoszą się efekty uczenia się. Nauczyciele akademicki realizują zarówno indywidualne, jak i zespołowe prace badawcze. Kontynuują badania i praktyki dotychczasowe, stanowiące o tradycji naukowej i artystycznej Wydziału, jak i podejmują wciąż nowe inicjatywy, zapewniające poszerzenie ich potencjału badawczego, twórczego i artystycznego. Niejednokrotnie są to inicjatywy bardzo progresywne, nieraz wybitnie nowatorskie. Zaangażowanie pracowników w realizację badań naukowych jest ściśle powiązane z ich aktywnością naukową i twórczą, a także prowadzonym procesem dydaktycznym i zakładanymi efektami uczenia się. W procesy naukowo-artystyczne włączani są w sposób permanentny młodzi pracownicy nauki i studenci Wydziału, co dowodzi korelacji procesu kształcenia z praktyką realizacyjną. Zwiększa też szanse zawodowe absolwentów Wydziału na rynku pracy oraz stanowi podstawę do rozwinięcia działalności istniejących kół naukowych.

Struktura kwalifikacji, zakresu i specyfiki dorobku naukowego oraz doświadczenia zawodowego kadry naukowo-dydaktycznej Wydziału, prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku, zapewnia możliwość osiągnięcia przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się i umożliwia realizację programu studiów na bardzo wysokim poziomie. Dorobek kadry wskazuje na jej wysokie kompetencje dydaktyczne i naukowe oraz bardzo dobre, często interdyscyplinarne przygotowanie do realizacji procesu dydaktycznego. W aspekcie rozwiązań systemowych rozwoju kadry polityka Wydziału jest dobrze ukształtowana. Umożliwia ona właściwy dobór kadry i motywuje nauczycieli do podnoszenia swoich kwalifikacji naukowych oraz rozwijania kompetencji dydaktycznych. Wysoką jakość osiągnięć potwierdzają liczne awanse naukowe. Samodzielni nauczyciele akademicki stanowią 29,4%, ze stopniem naukowym doktora 41,7% natomiast osoby z tytułem zawodowym magistra – 20,58% kadry akademickiej Wydziału (w tym 5 osób z wszczętym przewodem doktorskim).

### **Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia**

---

### **Zalecenia**

---

## **Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie**

### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5**

Baza dydaktyczna i naukowa, służąca realizacji procesu kształcenia na kierunku „kompozycja i teoria muzyki” oraz działalności naukowej jest dostosowana do potrzeb wynikających z założeń dydaktycznych oraz prowadzonych projektów badawczych. Wyposażenie sal dydaktycznych najczęściej obejmuje: instrument (fortepian lub pianino), projektor, ekran, sprzęt do odtwarzania muzyki, natomiast wyposażenie specjalistyczne znajduje się w salach przeznaczonych do prowadzenia przedmiotu kompozycja. Są to:

- Studio Muzyki Elektroakustycznej, w którym prowadzone są szeroko zakrojone badania nad dźwiękiem (m.in. w ramach projektów badawczych) oraz bogata działalność artystyczna w formie koncertów. W studiu realizowane są przedmioty wynikające z programu studiów licencjackich i magisterskich na kierunku „kompozycja i teoria muzyki” w tym specjalności kompozycja elektroakustyczna (od roku 2016 w ramach studiów licencjackich). Wyposażenie studia służy studentom, ich nauczycielom oraz zaproszonym twórcom, umożliwiając realizację ich zamierzeń kompozytorskich. Trzy pomieszczenia studia oferują różne standardy technologii cyfrowej m.in. kompletny system do pracy z dźwiękiem o rozdzielczości 192 kHz, projekcji 8-kanalowej, możliwości multimedialne i live electronics. Wyposażenie studia obejmuje m.in.: dwa komputery stacjonarne Mac Pro współpracujące z interfejsami Digidesign, Rme, M-audio. Studio posiada także osobny system do realizacji dźwięku Kyma wraz ze stacją roboczą Pacarana. Tor odsłuchowy tworzą monitory Genelec (10 sztuk) oraz zestawy wysokiej jakości słuchawek (Bayerdynamic, Sennheiser). Główną platformą systemową jest system Mac OS. Oprogramowanie to przede wszystkim: Protools, Samplitude, Ableton, Reason, Reaper; edytory audio – Sound Forge, Bias Peak, programistyczne środowiska otwarte Max MSP. Software uzupełniają także instrumenty wirtualne jak Absynth, Reaktor, wtyczki PSP, GRM, Waves, Samplery, banki brzmień Vsamp, Halion, Native Personal Orchestra, Edytory nut Finale, Sibelius. Ponadto dostępne są programy montażowe video Apple Final Cut Studio. Studio posiada także zestawy platformy programistycznej Arduino i Raspberry.

- Studio Muzyki Filmowej i Teatralnej, którego wyposażenie stanowi komplementarne narzędzie do udźwiękowienia i montażu ścieżki dźwiękowej w filmie lub teatrze. Podstawą systemu studia jest system monitorów odsłuchowych APS 7.1 oraz komputer Mac Pro z 75 calowym telewizorem 4K używanym jako monitor. Podgląd filmu, do którego produkowana jest ścieżka dźwiękowa następuje na ekranie projekcyjnym przy pomocy projektora o wysokiej rozdzielczości oraz najwyższej klasy profesjonalnego interfejsu audio amerykańskiej firmy Antelope Orion. Oprogramowanie edycyjne studia składa się z dwóch sekwencerów Nuendo 8 i Cubase 9, kilkunastu wtyczek efektowych, edytora nutowego Sibelius oraz edytora audio Wavelab firmy Steinberg. Studio posiada dwie potężne biblioteki próbek dźwiękowych używanych w muzyce filmowej. Są to: Native Komplet 11 (w skład którego wchodzi 86 samplerów) oraz najlepszą na świecie bibliotekę próbek orkiestrowych firmy Spitfire Audio Symphony Orchestra.

Uzupełnieniem wyposażenia obu studiów jest Pracownia Działań Telematycznych wyposażona w szerokopasmowe, światłowodowe łącze internetowe eliminujące wszelkie zakłócenia na drodze sygnału, co umożliwia połączenie z ogólnopolską siecią Polskiego Internetu Optycznego PIONIER, a poprzez tę sieć z europejskimi naukowymi sieciami i centrami komputerowymi, np. CERN, GÉANT i Deutsches Forschungsnetz (DFN). Technologia transmisji danych w czasie rzeczywistym umożliwia stworzenie systemu interakcji pomiędzy muzykami oraz prototypowanie technicznych i artystycznych możliwości uprawiania muzyki za pośrednictwem szerokopasmowej sieci internetowej.

Zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku prowadzone są w 20 salach wykładowych o łącznej powierzchni 1013,72 m<sup>2</sup> zlokalizowanych w kompleksie budynków AM Poznań. Ponadto studenci i pedagodzy mogą korzystać z nowoczesnej Sali koncertowej „Aula Nova” z pełnym wyposażeniem multimedialnym umożliwiającym rejestrację i projekcję audio-video.

Pomieszczenia biblioteki zlokalizowane są na parterze budynku i obejmują dział wypożyczeń, czytelną, fonotekę wraz z laboratorium odsłuchowym oraz magazyn zbiorów. Biblioteka czynna jest od poniedziałku do piątku w godz. 8:00-16:00 co zapewnia warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych. Liczba stanowisk komputerowych i odsłuchowych oraz miejsc w czytelni dostosowana jest do aktualnych potrzeb. Zapewniony jest dostęp dla studentów z niepełnosprawnościami. Biblioteka nie dysponuje stanowiskiem umożliwiającym dźwiękową deskrypcję tekstu, lecz w przypadku potrzeb osób niedowidzących oferuje pomoc we współpracy ze specjalistycznymi bibliotekami dla osób niewidomych.

W nowej części budynku Akademii oraz Auli Nova funkcjonują windy, pozwalające osobom niepełnosprawnym dotrzeć na wszystkie piętra Uczelni. Do budynku głównego prowadzi podjazd przystosowany dla wózków inwalidzkich.

W budynku Uczelni zapewniony jest powszechny dostęp do Internetu. Każdy student oraz nauczyciel akademicki może podłączyć się do publicznej sieci wi-fi, wykładowcy ponadto mogą uzyskać hasło, które umożliwia im połączenie szyfrowane. Część sal wykładowych, która jest wyposażona w infrastrukturę kablową umożliwia podłączenie do sieci komputerów za pomocą karty Ethernet. Ponadto każdy student oraz pracownik Uczelni ma prawo do nieodpłatnego korzystania z pakietu MsOffice365. W skład pakietu wchodzi następujące moduły: Word, Excel, PowerPoint oraz Outlook.

Studenci mają dostęp (także poza zajęciami) do Studia Muzyki Elektroakustycznej, do Sali komputerowej oraz do sal z instrumentem. Funkcjonuje także magazyn internetowy Katedry Kompozycji i Teorii Muzyki „Afonia” pozostający w dyspozycji pracowników i studentów kierunku.

Liczba, wielkość sal, ich wyposażenie techniczne jak również liczba stanowisk badawczych wraz z profesjonalnym oprogramowaniem dostosowane są do liczby studentów i umożliwiają

prawidłową realizację zajęć dydaktycznych, w tym samodzielne wykonywanie zadań badawczych przez studentów.

Studenci odbywają praktyki pedagogiczne we wszystkich typach szkół muzycznych w Poznaniu (Zespół Szkół Muzycznych, Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I stopnia nr 1 im. Henryka Wieniawskiego, Poznańska Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I stopnia nr 2 im. Tadeusza Szeligowskiego, Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II stopnia im. Mieczysława Karłowicza, Katedralna Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I stopnia w Poznaniu, Poznańska Szkoła Chóralna Jerzego Kurczewskiego). Wszystkie placówki dysponują dobrze wyposażonymi salami koncertowymi (nowe fortepiany, sprzęt nagłaśniający), w których swoje umiejętności mogą sprawdzić zwłaszcza teoretycy muzyki i studenci publicystyki muzycznej jako prelegenci. Szkoły muzyczne wyposażone są także w tablice multimedialne, co ułatwia prowadzenie zajęć teoretycznych nowoczesnymi metodami (np. możliwość natychmiastowego korzystania z sieci internetowej). Miejscem praktyk zawodowych studentów kierunku kompozycja i teoria muzyki są sale koncertowe (Aula Nova, Aula Uniwersytecka, poznańskie kościoły), w których odbywają się koncerty i festiwale. Studenci publicystyki muzycznej odbywają praktyki w profesjonalnych redakcjach (Radio Poznań SA, Radio Afera, portale – kulturapoznan.pl, JazzPress.pl, Wielkopolska Telewizja Kablowa), mając dostęp do najnowocześniejszych urządzeń radiowych i telewizyjnych (łącza z agencjami informacyjnymi, bardzo dobrze wyposażone studia nagraniowe, sprzęt do dokumentacji: kamery, magnetofony, dyktafony).

Od roku 2006 funkcjonuje w Uczelni Platforma e-learningowa bazująca na rozwiązaniach oferowanych przez bezpłatną platformę LMS (Learning Management System) – Moodle. Jej zadaniem jest wspomaganie wykładowców i studentów w procesie dydaktycznym poprzez oferowanie atrakcyjnych, nowoczesnych, interaktywnych materiałów dydaktycznych, dostępnych dla studentów. Większość zajęć prowadzonych z udziałem platformy odbywa się w najpopularniejszym w dydaktyce akademickiej systemie „blended learning”, łączącym tradycyjną dydaktykę z elementami kształcenia na odległość. W chwili obecnej na platformie zostały opublikowane 34 autorskie kursy dla studentów, stworzone przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w ramach kierunków, jak i w jednostkach międzywydziałowych (Studium Pedagogiczne, Studium Języków Obcych).

Biblioteka Główna jest ogólnouczelnianą jednostką organizacyjną o zadaniach usługowych, dydaktycznych i naukowych pełniąc funkcje ogólnodostępnej biblioteki naukowej oraz uczelnianego ośrodka informacji naukowej jest także ogniwem ogólnokrajowej sieci bibliotecznej i ogólnokrajowej sieci informacji naukowej. Posiada największy zbiór muzykaliów w Wielkopolsce liczący prawie osiemdziesiąt cztery tysiące egzemplarzy, w tym prawie sześćdziesiąt pięć tysięcy nut. Stale powiększana jest internetowa baza rekordów bibliotecznych w postaci:

- katalogu online – w Bibliotece Głównej wykorzystywany jest system HORIZON, umożliwiający pełną automatyzację prac związanych z gromadzeniem i katalogowaniem dokumentów, śledzeniem wpływów wydawnictw ciągłych, wyszukiwaniem i udostępnianiem książek oraz nut;
- katalogów zbiorczych bibliotek polskich, Library of Congress Online Catalogs oraz obszernej bibliografii piśmiennictwa muzycznego o zasięgu globalnym służący środowisku badaczy muzyki: Répertoire International de Littérature Musicale (RILM).

Oprócz wymienionych ciągle dostępny jest również katalog kartkowy. W komputerowej bazie danych biblioteki znajduje się obecnie 47.089 skatalogowanych pozycji (stan na 31.12.2018).

Profil zbiorów biblioteki związany jest ze specyfiką Uczelni. Na całokształt zbiorów składają się cztery podstawowe grupy: druki muzyczne, druki zwarte, czasopisma oraz nagrania. Kolekcję książek, wykorzystywanych podczas zajęć oraz w trakcie indywidualnej pracy studentów, tworzą: literatura naukowa i dydaktyczna dotycząca muzyki powszechnej, tj. teorii

i historii muzyki, instrumentoznawstwa, krytyki i pedagogiki muzycznej oraz encyklopedie, bibliografie osobowe, katalogi twórczości, słowniki, informatory i przewodniki muzyczne. Zbiór nagrań stanowi ponad 7000 płyt analogowych (w 2009 roku podjęte zastały prace nad procesem cyfryzacji nagrań analogowych) oraz ponad 3 500 płyt CD. Zbiory biblioteczne zawierają pozycje wskazane przez nauczycieli akademickich Wydziału w sylabusach i dostosowane są do potrzeb procesu nauczania oraz uczenia się oraz liczby studentów. Zbiory uzupełniane są systematycznie m.in. na podstawie wniosków kierowników projektów badawczych oraz poszczególnych Katedr.

Monitorowanie i doskonalenie bazy dydaktyczno-artystycznej i systemu bibliotecznego prowadzone jest przez Uczelnianą komisję ds. monitorowania bazy artystycznej i naukowej, w której skład wchodzi: Prorektor ds. artystycznych, naukowych i kontaktów międzynarodowych, Prorektor ds. studenckich i dydaktyki oraz Kanclerz Uczelni. Wszyscy studenci i nauczyciele akademicy mogą w każdej chwili złożyć na piśmie swoje uwagi dotyczące działania infrastruktury dydaktyczno-naukowej oraz zasobów bibliotecznych do Prorektora ds. artystycznych, naukowych i kontaktów międzynarodowych. Jeśli sytuacja wymaga szybkiego działania, np. w przypadku nagłej awarii instrumentarium, sprzętu dydaktycznego czy innego narzędzia służącego nauczycielom akademickim i studentom, wówczas komisja w porozumieniu z Rektorem podejmuje decyzję o tym, w jaki sposób usunąć awarię, np. przez niezbędną naprawę, bądź kupno nowego sprzętu. Komisja raz w roku dokonuje czynnego przeglądu bazy artystycznej i dydaktycznej. Przegląd systemu bibliotecznego-informatycznego przeprowadza komisja powołana przez dyrektora biblioteki. Również raz do roku Prorektor ds. studenckich i dydaktyki zwraca się z prośbą o opinię na temat działania infrastruktury i bazy bibliotecznej do samorządu studenckiego. Wnioski z tych przeglądów oraz opinia samorządu studenckiego są przekazywane do Rektora Uczelni. W wyniku dyskusji kolegium rektorskie podejmuje działania mające na celu modernizację wspomnianych baz i dostosowanie ich do aktualnych wymogów. Działania te mają ścisły związek z możliwościami finansowymi Uczelni. Ciekawą inicjatywą studentów jest opracowanie ankiety (która zostanie wprowadzona po raz pierwszy w bieżącym roku) obejmującej szereg istotnych, w opinii studentów, pytań dotyczących infrastruktury Uczelni, zapewnienia dostępu do zasobów wirtualnych oraz zasobów i funkcjonowania biblioteki. W uczelniach artystycznych tego rodzaju studencka ankieta jest ewenementem.

Sposób oceny monitorowania stanu infrastruktury dydaktycznej i naukowej Wydziału oraz systemu bibliotecznego-informacyjnego i zasobów edukacyjnych jest wieloaspektowy i kompleksowy. Wyniki tej oceny, w tym analizy wniosków z oceny dokonywanej przez studentów, stanowią podstawę doskonalenia i rozwijania tej infrastruktury. Skuteczność działania tego systemu jest bardzo dobra.

### **Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 – kryterium spełnione.**

#### **Uzasadnienie**

Wydział dysponuje bardzo nowoczesną i dobrze rozplanowaną w strukturze funkcjonalnej, znakomicie utrzymaną i wyposażoną bazą dydaktyczną i naukową. Władze Uczelni dbają o stan, rozwój i sukcesywne doskonalenie infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz systemu bibliotecznego-informacyjnego i zasobów edukacyjnych. Rozwój ten jest permanentny. Dotyczy zarówno zapewnienia odpowiednich warunków lokalowych, jak i uzyskania wysokiego poziomu użytkowanej i wciąż doskonalonej infrastruktury technicznej i technologicznej, oraz wyposażenia w sprzęt i zasoby biblioteczne. Wdrożony system monitorowania oceny i wyznaczenia kierunków doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej jest kompleksowy i wieloaspektowy.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna oraz wyposażenie techniczne pomieszczeń, a także zasoby informacyjne i aparatura badawcza, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej. Są również dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej. Także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia (praktyki pedagogiczne i zawodowe) jest nowoczesna i w pełni dostosowana do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

### **Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Dookonałości Kształcenia**

---

#### **Zalecenia**

---

### **Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku**

#### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6**

Działalność instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego w istotnym zakresie wpływa na projektowanie i realizację programu studiów. Wynika to przede wszystkim z tego, że wielu pracowników AM Poznań, w tym wizytowanej Jednostki, współpracuje z następującymi instytucjami: Teatrem Wielkim im. S. Moniuszki w Poznaniu, Teatrem Muzycznym w Poznaniu, Teatrem Polskim w Poznaniu, Filharmonią Poznańską im. T. Szeligowskiego, szkołami muzycznych pierwszego i drugiego stopnia, Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetem Artystycznym w Poznaniu, Centrum Sztuki Dziecka, Towarzystwem im. F. Nowowiejskiego (którego wiceprezesem jest obecny Dziekan wizytowanego Wydziału), Wydawnictwem Miejskim w Poznaniu, Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Radiem Poznań, Radiem Afera, TVP Poznań. Warto jednocześnie dodać, iż pracownicy Uczelni współpracujący z różnymi instytucjami, są również członkami Wydziałowego Zespołu ds. Jakości kształcenia, w konsekwencji czego mają wpływ na projektowanie i realizację programu studiów. Ich inicjatywy uwzględniają wyzwania zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku, czego dowodem było powołanie w okresie sprawozdawczym nowych specjalności: publicystyki muzycznej, a także kompozycji elektroakustycznej (w ramach studiów pierwszego stopnia) oraz kompozycji muzyki filmowej (w ramach studiów drugiego stopnia).

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy – adekwatne do specyfiki kształcenia na wizytowanym kierunku i prowadzonych w jego ramach specjalności.

W ramach specjalności kompozycja i kompozycja muzyki filmowej, dzięki efektywnej współpracy z Uniwersytetem Artystycznym w Poznaniu studenci mają możliwość komponowania muzyki do filmów animowanych, co stanowi przedmiot pracy dyplomowej w ramach studiów drugiego stopnia. Uczestniczą także w plenerach, organizowanych przez Wydział Animacji, podczas których nawiązują kontakty ze studentami Uniwersytetu Artystycznego, dzięki czemu mają możliwość skomponowania ścieżki dźwiękowej do filmów powstałych w ramach pleneru. Wizytowana Jednostka współpracuje także z innymi uczelniami muzycznymi, w tym wydziałami, na których kształcą się studenci na kierunku „kompozycja i teoria muzyki”. Efektem tej współpracy jest m.in. Ogólnopolska Studencka Konferencja

Naukowa. Międzyuczelniany Koncert Kompozytorski - „Neofonia”, organizowany jest co roku, poczynając od 2012. W ramach koncertów zaprezentowano blisko 110 utworów studentów i absolwentów m.in. z Bydgoszczy, Katowic, Krakowa, Warszawy a także AM Poznań. Wzajemna konfrontacja postaw twórczych młodych adeptów sztuki kompozytorskiej, wywodzących się z różnych ośrodków akademickich, stanowi niewątpliwie istotne wzbogacenie umiejętności i wiedzy młodych twórców. Warto dodać, iż nauczyciel akademicki wizytowanej Jednostki jest jednocześnie prezesem Poznańskiego Oddziału Związku Kompozytorów Polskich, który jest głównym organizatorem prestiżowego w polskim życiu muzycznym festiwalu „Poznańska Wiosna Muzyczna”. Jego dyrektorem artystycznym jest kierownik Katedry Kompozycji w wizytowanej Jednostce. W minionym roku, w ramach wspomnianego przedsięwzięcia, odbyły się m.in. dwa koncerty kompozytorskie studentów kierunku, w ramach których wykonano utwory przeznaczone na tradycyjne instrumentarium, w tym z wykorzystaniem nowych technologii (kompozycje na „żywych wykonawców” i taśmę). Współorganizatorami Festiwalu „Poznańska Wiosna Muzyczna” są Władze Miasta Poznania, a także Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wizytowana Jednostka współpracuje także z Wydziałem Matematyki i Informatyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, dzięki czemu studenci obu wydziałów mają możliwość wymiennego uczestniczenia w zajęciach fakultatywnych (np. Kompozycja algorytmiczna).

Na specjalności teoria muzyki, studenci biorą udział we wspomnianej wyżej, odbywającej się cyklicznie, Ogólnopolskiej Studenckiej Konferencji Naukowej Neofonia”, angażującej również studentów z innych uczelni muzycznych oraz uniwersytetów z różnych miast. Problematyka konferencji dotyczy muzyki współczesnej. Oto wybrane tematy poszczególnych paneli: Od modernizmu do postmodernizmu, dzieło i jego konteksty, Polska muzyka współczesna: gdzie jesteśmy, dokąd zmierzamy? (2013), W kręgu tradycji i religii, Idea, materia i technika (2014), Preludium do Neofonii – wokół twórczości Tadeusza Natanson i Eugeniusza Knapika (2015), Duchowość w muzyce kompozytorów XX i XXI wieku (2016). Przedstawiona wyżej tematyka potwierdza zbieżność zainteresowań badawczych młodych naukowców z programem studiów i efektami uczenia się, realizowanymi na wizytowanym kierunku. Poczynając od pierwszej do siódmej edycji konferencji studenci wygłosili ponad 90 referatów. Stanowiły one doskonały warsztat, przygotowujący do prowadzenia pracy naukowej w zakresie teorii muzyki – zgodnie z zadeklarowanym przez Jednostkę wizerunkiem absolwenta. Kompetencje absolwenta tej specjalności dotyczą także działalności publicystycznej i menadżerskiej, stąd udział studentów w licznych koncertach, w ramach których prowadzą prelekcje czy zapowiedzi poszczególnych prezentowanych utworów. Studenci specjalności teoria muzyki współpracują także z redakcjami czasopism i gazet – np. Poznańskim Informatorem Kulturalnym IKS, „Ruchem Muzycznym” – czasopismem o zasięgu ogólnopolskim. Przygotowują także materiały promocyjne imprez artystycznych, organizowanych przez Centrum Kultury Zamek.

W ramach specjalności rytmika zarówno studenci jak i nauczyciele akademicy prowadzą działalność edukacyjną w przedszkolach i szkołach, a także w ramach zajęć Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Efekt działań artystycznych tej specjalności polega na interpretacjach muzyczno-ruchowych kompozycji o różnej stylistyce - przygotowywanych przez nauczycieli akademickich, a wykonywanych przez studentów. Koncerty odbywają się zarówno w Uczelni, jak i innych ośrodkach, z którymi Władze Jednostki współpracują – podczas organizowanych konferencji artystyczno-naukowych poświęconych niniejszej problematyce. Nauczyciele akademicy i studenci brali udział m.in. w: Ogólnopolskiej Konferencji „Nauczanie rytmiki w świetle planowanych zmian w szkolnictwie muzycznym pierwszego i drugiego stopnia, Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Rytmika w kształceniu muzyków, aktorów, tancerzy i w rehabilitacji”, Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Pedagogiczne, artystyczne i terapeutyczne aspekty metody Emila Jaques-Dalcroze’a”, IV Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Artystycznej „Akordeon a folklor – interakcje”, V Spotkaniach Zespołów Rytmiki

w ramach Międzynarodowego Triennale Choreografii Muzyki, Flöten Festival München, koncercie w ramach Międzynarodowego Festiwalu Fletowego, koncercie jubileuszowym „Jazz & Rytmika”. Efekty wyżej wymienionej bogatej działalności nauczycieli akademickich specjalności rytmika, związanej przede wszystkim z udziałem w konferencjach artystyczno-naukowych, polegają na wzbogaceniu wiedzy i umiejętności, co w konsekwencji inspiruje do weryfikacji metod nauczania a także treści programowych.

W ramach specjalności publicystyka muzyczna studenci realizują praktyki w: Radio Poznań, Radio Afera, TVP Poznań, Wielkopolskiej Telewizji Kablowej, a także portalach internetowych – kulturapoznan.pl, jazzpress.pl. Podobnie, jak studenci teorii muzyki, współpracują z redakcjami czasopism i gazet np. Poznańskim Informatorem Kulturalnym IKS oraz przygotowują materiały promocyjne imprez artystycznych organizowanych przez Centrum Kultury Zamek.

Studenci specjalności: kompozycja, teoria muzyki, rytmika, którzy zamierzają zdobyć uprawnienia pedagogiczne, odbywają praktyki w wielu poznańskich instytucjach, z którymi Uczelnia współpracuje m.in. żłobki, przedszkola, domy kultury, szkoły muzyczne pierwszego i drugiego stopnia (m.in.: Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. H. Wieniawskiego, Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. T. Szeligowskiego, Państwowa Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna im. M. Karłowicza).

Jak wspomniano na wstępie, pracownicy Uczelni współpracujący z różnymi instytucjami, są również członkami Wydziałowego Zespołu ds. Jakości kształcenia lub mają swoich przedstawicieli w tym Zespole, wobec czego ocena współpracy wizytowanej Jednostki z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, w tym: skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na doskonalenie realizacji programu, odbywają się regularnie (minimum dwa razy w roku akademickim, lub częściej – w zależności od potrzeb).

### **Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 – kryterium spełnione.**

#### **Uzasadnienie**

Zakres współpracy wizytowanej Jednostki jest w pełni zgodny z dyscypliną sztuki muzyczne, do której przyporządkowano oceniany kierunek „kompozycja i teoria muzyki”. Jej zasięg nie ogranicza się wyłącznie do instytucji poznańskich (przedszkola, szkoły muzyczne, instytucje muzyczne, uczelnie, media) obejmuje także inne polskie uczelnie muzyczne oraz uniwersytety. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym przybiera zróżnicowane formy i jest adekwatna do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów. Uwzględnia także specyfikę związaną z prowadzonymi przez wizytowaną Jednostkę specjalnościami. Wykaz instytucji, z którymi współpracuje Uczelnia jest wyjątkowo różnorodny i bogaty. Przeglądy współpracy wizytowanej Jednostki z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów odbywają się regularnie – w ramach prac Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

#### **Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia**

---

#### **Zalecenia**

---

## **Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku**

### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7**

Wymiana międzynarodowa AM Poznań odbywa się na podstawie umów międzyinstytucjonalnych. Uczelnia posiada kartę Erasmus Charter of Higher Education. Jest członkiem AEC (Association Europeenne des Conservatoires, Academies de Musique et Musikhochschulen). W roku akademickim 2013/2014 znalazła się w prestiżowej dziesiątce uczelni najlepiej realizujących mobilność w ramach programu Erasmus, na ponad 280 uczelni zrzeszonych w AEC. Wzajemna wymiana studentów i nauczycieli akademickich jest realizowana przede wszystkim w ramach programu Erasmus+. Obecnie Uczelnia współpracuje z ponad 100 ośrodkami zagranicznymi z 28 krajów.

W wizytowanej Jednostce na kierunku „kompozycja i teoria muzyki” rodzaj i zakres wymiany międzynarodowej są w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Szczegółowy wykaz wyjazdów w ramach programu Erasmus+, jaki został udostępniony Zespołowi Oceniającemu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, potwierdza szeroką wymianę. Obejmuje on listę studentów i nauczycieli akademickich, zarówno wyjeżdżających jak i przyjeżdżających. O szerokim zakresie wymiany świadczy bogata lista ponad 20 ośrodków zagranicznych, z którymi wizytowana Jednostka współpracuje – np. Academy of Music „Gheorghe Dima” Cluj-Napoca (Rumunia), Conservatorio Statale G.P. da Palestrina Cagliari (Włochy), Real Conservatorio Superior de Musica de Madrit (Hiszpania), Universität für Musik und darstellende Kunst Graz (Austria), Conservatorio di Musica G.B. di Bologna (Włochy), University of Birmingham (Wielka Brytania), Universität der Künste Berlin (Niemcy), Bergen University College (Norwegia), Universität für Musik und darstellende Kunst Wien (Austria), Lietuvos muzikos ir teatro akademija Vilnius (Litwa). O regularności współpracy międzynarodowej świadczą szczegółowe dane dotyczące wzajemnej wymiany nauczycieli akademickich i studentów w minionych latach akademickich, poczynając od roku akademickiego 2013/2014. Każdego roku Jednostka wysyłała przeciętnie 1-2 studentów i gościła 1 studenta - w ramach pobytów kilkumiesięcznych. Ponadto regularnie wysyłała 1-3 nauczycieli akademickich i równolegle przyjmowała 2-8 gości. W okresie sprawozdawczym, tj. poczynając od roku akademickiego 2013/2014 wyjechało łącznie 14 studentów oraz 12 nauczycieli akademickich, a Jednostka gościła 21 nauczycieli akademickich. Biorąc pod uwagę elitarny charakter studiów, niniejsze dane potwierdzają intensywność wzajemnej wymiany, za wyjątkiem przyjeżdżających studentów zagranicznych, których w okresie sprawozdawczym było tylko 3. Wzajemne wizyty kadry akademickiej w celu przeprowadzenia warsztatów, kursów mistrzowskich, szkoleń a także udziału w konferencjach artystyczno-naukowych są okazją do poznania kultury i tradycji muzycznej innego kraju. Służą również konfrontacji postaw twórczych i metod nauczania, oraz wzbogacaniu wiedzy w zakresie interesujących obie strony tematów badawczych. Aktywny udział w międzynarodowych konferencjach łączy się niekiedy z przyznaniem wyróżnienia np. za prezentację kompozycji przestrzenno-ruchowej w ramach I International Eurhythmics Competition 2016, Festspielhaus Hellerau Dresden, Niemcy. Owocem wymiany międzynarodowej są także publikacje m.in. płyta CD *Polish & Norwegian Composers. New chamber works* (Acte Préalable, APO 294, 2013), na której zarejestrowano utwory kameralne kompozytorów AM Poznań oraz norweskich twórców, wywodzących się z ośrodków, z którymi wizytowana Jednostka współpracuje. Płyta stanowi doskonałą formę promocji muzyki o zasięgu międzynarodowym.

Kolejnym istotnym elementem wymiany, w ramach programu Erasmus+, są organizowane przez Uczelnię staże dla absolwentów, na które można wyjechać do roku po ukończeniu studiów, a także praktyki zagraniczne dla studentów. W okresie sprawozdawczym skorzystała z trzymiesięcznej praktyki zagranicznej studentka specjalności teoria muzyki (Włochy).

Warto również podkreślić iż Władze Uczelni, w tym Jednostki stwarzają możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów wizytowanego kierunku studiów. Podczas spotkania Zespołu Oceniającego z kadrą akademicką potwierdzono realne wsparcie finansowe na wyjazdy zagraniczne nauczycieli akademickich. W przypadku wyjazdów studenckich Uczelnia, w zależności od miejsca planowanego pobytu, pokrywa od 50 do 70% kosztów, co należy uznać za znaczące wsparcie finansowe. Dodatkowo AM Poznań wykorzystuje fundusze z budżetu Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, z którego pokrywa koszty wyjazdów tych studentów, którzy są w trudnej sytuacji materialnej. Studenci zainteresowani wyjazdami biorą udział w spotkaniach informacyjnych, na które zapraszani są byli uczestnicy programu Erasmus+, dzięki czemu potencjalni kandydaci na kolejne wyjazdy mają możliwość zdobycia szczegółowych informacji dotyczących walorów merytorycznych i bytowych w określonym ośrodku zagranicznym. Zgłoszenia od studentów na wyjazdy zagraniczne przyjmowane są z odpowiednim wyprzedzeniem tzn. do 15 lutego na kolejny rok akademicki, co stwarza optymalną możliwość ewentualnego wcześniejszego zaliczenia niektórych przedmiotów, obowiązujących w następnym roku akademickim w uczelni macierzystej (w przypadku stwierdzenia znaczących różnic programowych i braku możliwości uznania punktów ECTS za określony przedmiot prowadzony w uczelni zagranicznej). Wspomniana wyżej szeroka oferta wyjazdowa stymuluje studentów do pogłębiania umiejętności w zakresie posługiwania się językiem obcym. Uczelnia oferuje lektoraty z języka: angielskiego, niemieckiego i włoskiego. Dodatkowo studenci, zakwalifikowani na wyjazd zagraniczny, mogą - na podstawie bezpłatnej udzielonej im licencji – korzystać z kursu języka obcego oferowanego na platformie OLS (Online Language Support).

Prowadzone są okresowe badania ankietowe wśród uczestników programu Erasmus+. Dotyczą one oceny Uczelni (w zakresie organizacji i wsparcia wyjazdu), jak również uczelni partnerskiej (w zakresie merytorycznych korzyści wynikających z pobytu za granicą). W tym celu Akademia wykorzystuje europejskie narzędzie pt. „Ankieta uczestnika programu Erasmus”. Następnie na poziomie ogólnouczelnianym powstaje raport obejmujący ocenę skali i zakresu umiędzynarodowienia, którego wyniki ilustrują jakie kierunki, w tym specjalności, wymagają intensyfikacji działań w tym zakresie.

### **Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 – kryterium spełnione.**

#### **Uzasadnienie**

Rodzaj i zakres wymiany międzynarodowej są w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Wydział Kompozycji, Dyrygentury, Teorii Muzyki i Rytmiki współpracuje z ponad 20 ośrodkami zagranicznymi. Przedstawione powyżej dane potwierdzają intensywność a zarazem regularność wymiany, ze szczególnym uwzględnieniem wzajemnych wizyt nauczycieli akademickich, w celu przeprowadzenia w Jednostce i uczelni partnerskiej kilkudniowych warsztatów i kursów mistrzowskich lub udziału w konferencjach. W okresie sprawozdawczym liczna grupa studentów, reprezentujących różne specjalności, wyjechała do różnych ośrodków zagranicznych (w ramach pobytów kilkumiesięcznych). Rekomenduje się podjęcie działań przez Władze Jednostki zmierzające do zwiększenia zainteresowania studiami w AM Poznań wśród studentów zagranicznych, wywodzących się z uczelni partnerskich.

Władze Uczelni, w tym wizytowanej Jednostki stwarzają możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów poprzez: znaczące, pochodzące z różnych źródeł wsparcie finansowe, właściwą politykę informacyjną, a także przemyślaną strategię zaliczania semestru, w tym uznawania ocen i punktów ECTS uzyskanych przez studenta za granicą.

Prowadzone są okresowe badania ankietowe wśród uczestników programu Erasmus+, których wyniki służą intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia w ramach wizytowanego kierunku studiów.

## **Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia**

---

### **Zalecenia**

---

## **Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia**

### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8**

Wsparcie studentów w procesie uczenia się prowadzone jest systematycznie oraz ma charakter stały i kompleksowy. Przyjmuje zróżnicowane formy z wykorzystaniem współczesnych technologii, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się, a także przygotowania ich do wejścia na rynek pracy. Zajęcia odbywają się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem w pełnym wymiarze pracy, przy jednoczesnym poszanowaniu i zachowaniu higieny realizacji procesu dydaktycznego. W opinii studentów, formy prowadzenia zajęć są zróżnicowane, atrakcyjne, kompleksowe i dopasowane do specyfiki kierunku, a zdobyta wiedza na większości prowadzonych zajęć przyda im się w przyszłości na rynku pracy. Studenci mają stały dostęp do aktualnych sylabusów. Jak zauważyli studenci na spotkaniu Zespołem Oceniającym, program studiów oraz specyfika kierunku sprawia, że mają oni dogodną przestrzeń związaną z wejściem na rynek pracy, a prestiż Uczelni sprawia, że są oni postrzegani jako potencjalnie atrakcyjni pracownicy. Zaznaczyli, że z kształceniem na kierunku wiąże się wiele opcji rozwoju zainteresowań - takich jak możliwość udziału w przedsięwzięciach organizowanych przez koła naukowe czy samorząd studencki. Ponadto możliwości, które prezentują im nauczyciele akademicki, związane chociażby z publikacjami naukowymi czy braniem udziału w koncertach lub wydawaniem płyt przygotowuje ich do przyszłej pracy zawodowej.

Prowadzący zajęcia dydaktyczne korzystają z wyników prowadzonych przez nich badań naukowych oraz zachęcają studentów do brania w nich udziału. Działające na Wydziale koła naukowe i organizacje studenckie ukierunkowane są na potrzeby studentów i aktywizują ich do podejmowania działań związanych z samodzielnym kształceniem na bardzo wysokim poziomie.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się na kierunku uwzględnia systemowe wsparcie dla studentów wybitnych tj. gwarantuje im stypendia naukowe oraz indywidualny tok kształcenia, podano również wiele przypadków zaangażowania studentów w opracowanie publikacji naukowych z nauczycielami akademickimi. Jak przyznali studenci na spotkaniu z Zespołem Oceniającym, mają też możliwość brania udziału w różnych konferencjach naukowych, które odbywają się poza miejscem ich studiowania.

Na Uczelni aktywnie działa samorząd studencki. Jako przykład tej działalności należy tu podać przede wszystkim zorganizowanie ankiety wśród studentów, w której mogli oni ocenić m.in. administrację, infrastrukturę, bibliotekę, bufet oraz biuro karier. W ankiecie znalazło się również miejsce na wyrażenie opinii w ramach pytań otwartych. Uczelnia zapewnia wsparcie finansowe na podstawie zaproponowanego przez samorząd preliminarza. Oferuje również wsparcie infrastrukturalne i materialne, w tym zakup materiałów biurowych, udostępnianie materiałów podarunkowych. Samorząd dysponuje własnym biurem z laptopem, drukarką, a na potrzeby posiedzeń rezerwowana jest sala senatu. Wśród jego inicjatyw należy wskazać organizowanie spotkań dla kandydatów i nowo przyjętych studentów, a także jest przygotowywanie wydarzeń profrekwencyjnych w ramach wyborów do samorządu studenckiego. W opinii obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA studentów

samorząd działa aktywnie, a studenci mają ze swoimi przedstawicielami bardzo dobry kontakt i czują się przez nich dobrze reprezentowani.

Na podstawie przeprowadzonej oceny należy stwierdzić, iż na Uczelni funkcjonuje rozwinięty system wsparcia różnych grup studentów. Studenci z niepełnosprawnościami otoczeni są bardzo dobrą opieką ze strony Uczelni. Choć w czasie wizytacji na ocenianym kierunku nie studiowała żadna z osób z niepełnosprawnościami, to zostały wypracowane rozwiązania, mające na celu umożliwienie im uczestnictwa w procesie kształcenia oraz osiągnięcie efektów uczenia się. W przyszłości należałoby zwrócić uwagę na możliwość wyposażenia strony internetowej o funkcjonalności ułatwiające korzystanie z niej osób z niepełnosprawnościami narządu wzroku (zalecane byłoby aby aktualizacja strony internetowej obejmowała również rozszerzenie prezentowanych treści o materiały przygotowane w języku obcym).

Na spotkaniu z Zespołem Oceniającym studenci podkreśliли wybitny profesjonalizm ze strony pracowników dziekanatu. W ich opinii, dziekanat dostosowany jest do potrzeb wszystkich grup studentów. Mają oni w nim możliwość rozwiązania bieżących problemów związanych z tokiem kształcenia, zarówno w drodze telefonicznej oraz podczas spotkania bezpośredniego. Uczelnia jest w trakcie rozwijania systemu e-diekanat, który jest aktualnie w fazie testów. Studenci na spotkaniu z Zespołem Oceniającym zaznaczyli, że godziny otwarcia dziekanatu są dla nich sprzyjające, przy czym jednocześnie wyrazili żal, iż dziekanat jest w środę zamknięty ze względu na pracę wewnętrzną.

Na terenie Uczelni znajdują się gabloty, tablice informacyjne i biuletyny z aktualnymi informacjami na temat życia Wydziału i Uczelni, harmonogramy zajęć oraz aktualna oferta kulturalna związana z życiem Uczelni. Są również zamieszczane ogłoszenia ze strony Biura Karier.

Zgodnie z pozyskanymi w toku prowadzonych ze studentami rozmów informacjami, na ocenianym kierunku, właściwym wsparciem otaczani są również studenci zagraniczni oraz studenci aktywni zawodowo. Na Wydziale nie zostały zaaranżowane strefy dla matki z dzieckiem, jednakże dotychczas żadna ze studentek nie zgłaszała takiej potrzeby.

Studenci ocenianego kierunku wybierają starostę, który jest odpowiedzialny za przekazywanie informacji pomiędzy studentami, a Władzami Wydziału i nauczycielami akademickimi. Zgłaszanie uwag i opinii między innymi dotyczących zajęć oraz kadry jest możliwe dzięki ankietom wypełnianym na koniec semestru. Ważną inicjatywą było przeprowadzenie przez samorząd studencki wyżej wspomnianej ankiety dotyczącej różnych dziedzin życia Uczelni. Uczelnia chętnie podejmuje działania naprawcze względem zgłaszanych problemów. Na spotkaniu z Zespołem Oceniającym przedstawiciele samorządu studenckiego stwierdzili, że współpraca z Władzami Wydziału i Władzami Uczelni układa się bardzo dobrze, a ich głos jest brany pod uwagę zarówno na spotkaniach indywidualnych, jak i podczas posiedzeń organów kolegialnych. Są oni członkami gremiów działających na poziomie Wydziału i Uczelni – w tym również w Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, a ich głos brany jest pod uwagę w procesie doskonalenia jakości kształcenia.

Na Uczelni nie istnieje zespół odpowiedzialny za przeciwdziałanie dyskryminacji i przemocy, natomiast Uczelnia sama reaguje na takie przypadki. W ramach struktury organizacyjnej Uczelni powołana została komisja dyscyplinarna dla studentów. Studenci przyznali, że czują się bezpiecznie na Uczelni, nie czują się szykanowani ani obrażani przez wykładowców, a zgłaszane przez nich potrzeby są zauważane. Na początku zajęć przedstawiane są zasady BHP oraz osoba, z którą mogą się kontaktować w sytuacji poczucia zagrożenia bezpieczeństwa. Wszelkie działania informacyjne prowadzone są bezpośrednio podczas zajęć ze studentami.

Uczelnia nie prowadzi zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub formy kształcenia hybrydowego.

Uczelnia i Wydział wprowadziły bardzo skuteczny system oddziaływania na studentów, mający na celu motywowanie ich do osiągnięcia bardzo dobrych wyników, występowania o granty oraz uczestniczenia w międzynarodowych, ogólnopolskich i regionalnych konkursach. Studenci mają aktualną i bieżącą informację na temat systemu wsparcia oferowanego im przez Uczelnię. Kanały komunikacji są odpowiednio wykorzystywane do celów informacyjnych dotyczących możliwości otrzymania wsparcia w ramach funkcjonowania systemu materialnego. Na Uczelni działa również Biuro Karier, w którym znajdują się aktualne oferty staży praktyk i pracy, choć jak przyznali studenci na spotkaniu z Zespołem Oceniającym, nie mają potrzeby korzystania z takiej możliwości. Studentom oferuje się również możliwość wzięcia udziału w koncertach organizowanych przez wykładowców.

Studenci na spotkaniu z Zespołem Oceniającym ocenili bardzo wysoko kompetencje kadry wspierającej proces uczenia się. Uznali, że dostarczana im wiedza jest rzetelna i wpływa odpowiednio na prawidłowy przebieg procesu kształcenia. Zauważyli, że mała liczba studentów na kierunku sprzyja indywidualnemu podejściu do studenta. Zaznaczyli, że bardzo chwalą sobie dostępność wykładowców, w tym Władz Wydziału. Wśród utrudnień studenci wskazali natomiast brak ksero na terenie Uczelni oraz brak możliwości wykonania kopii w najbliższym jej otoczeniu. Problem ten został już zdiagnozowany przez Władze Wydziału, które zabiegają o stworzenie odpowiednich warunków finansowych i infrastrukturalnych, który obecnie uniemożliwiają otwarcie punktu ksero.

Rozwój doskonalenia wsparcia studentów w procesie uczenia się prowadzony jest przy ich udziale studentów. Dobrą praktyką jest wspomniana wyżej ankieta przygotowana przez samorząd studencki, która została przeprowadzona wśród wszystkich studentów Uczelni. Studenci otrzymują dostęp do wyników ankiet, mają możliwość wpływania na zmiany, które są wdrażane w Uczelni, a działania prowadzone przez Wydział i Uczelnię dają im poczucie wsparcia w procesie kształcenia.

### **Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 – kryterium spełnione.**

#### **Uzasadnienie**

Kryterium 8 należy uznać za spełnione, ponieważ zarówno Wydział jak i Uczelnia przywiązują bardzo dużą uwagę do zapewniania właściwego wsparcia studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym, zawodowym oraz wejściu na rynek pracy. Widoczne jest zaangażowanie przedstawicieli studentów w prace związane z jakością kształcenia, dając im jednocześnie możliwość organizacji własnych inicjatyw, takich jak przeprowadzenie ankiety dotyczącej poziomu zadowolenia studentów z różnych obszarów życia Uczelni. Mimo drobnych uwag, dotyczących głównie braku obcojęzycznej strony internetowej oraz niedostosowania jej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, należy pozytywnie ocenić oferowane studentom formy wsparcia.

#### **Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia**

Ankieta przeprowadzona przez Samorząd Studencki dotycząca zbadania opinii studentów w zakresie różnych obszarów funkcjonowania Uczelni.

#### **Zalecenia**

---

## **Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach**

### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9**

Władze Uczelni, w tym wizytowanej Jednostki, prowadzącej studia na kierunku „kompozycja i teoria muzyki”, zapewniają publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach. Podstawowym źródłem informacji jest strona internetowa Uczelni <http://amuz.edu.pl>, na której można odnaleźć m.in. uczelniane akty prawne: Statut, Regulamin Studiów, informacje dotyczące studiów na wizytowanym kierunku – charakterystyka Wydziału Kompozycji, Dyrygentury, Teorii Muzyki i Rytmiki, zasady rekrutacji (rejestracja kandydatów odbywa się za pośrednictwem strony internetowej), plany studiów, siatki godzin, sylabusy prowadzonych modułów i przedmiotów, efekty uczenia się, praktyki, karty praktyk, listy przedmiotów fakultatywnych, zasady dyplomowania (wraz z przyznawanymi kwalifikacjami i tytułami zawodowymi), a także informacje o kursach i szkoleniach.

Wskazane wyżej informacje dotyczące studiów na wizytowanym kierunku są również dostępne dla studentów w Dziekanacie w formie tradycyjnej, papierowej. W siedzibie Uczelni można również zapoznać się z ogłoszeniami zamieszczonymi w gablotach i na tablicach. Warto zaznaczyć, iż specyfika kształcenia artystycznego, w tym indywidualny charakter studiów (w relacji mistrz-uczeń), lub zajęcia w małych grupach sprzyjają również bezpośredniemu przekazywaniu niezbędnych informacji studentom przez nauczycieli akademickich. Istotną funkcję w tym zakresie spełniają także opiekunowie poszczególnych lat, z którymi studenci odbywają spotkania.

Ważną inicjatywą Uczelni, w tym Wydziału, są organizowane corocznie Dni Otwarte. Kandydaci na studia, podczas rozmowy z nauczycielami akademickimi, mają możliwość sprawdzić swoje predyspozycje i umiejętności, zapoznać się ze szczegółowymi wymaganiami merytorycznymi prowadzonej rekrutacji, a także wziąć udział w konsultacjach np. dotyczących prac kompozytorskich przedstawianych w ramach egzaminu wstępnego dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie na specjalność kompozycja lub kompozycja elektroakustyczna. Osoby zainteresowane studiami na wizytowanym kierunku mogą również, w ramach Dni Otwartych, uczestniczyć we wszystkich zajęciach teoretycznych i praktycznych, jako wolni słuchacze. Celem rozpowszechnienia wśród potencjalnych kandydatów informacji o realizowanym procesie kształcenia, informacje dotyczące rekrutacji, zarówno w wersji papierowej jak i elektronicznej, są rozsyłane do szkół muzycznych oraz instytucji muzycznych. Informacje o organizacji procesu dydaktycznego, w tym osiągniętych rezultatach, wspomaga w znacznym zakresie Elektroniczny Dziekanat, dzięki któremu studenci, po zalogowaniu, mają m.in. możliwość wyboru interesujących ich przedmiotów fakultatywnych, prowadzenia korespondencji z Działem Nauczania, a także sprawdzenia oceny zdobytej w ramach zaliczenia lub egzaminu z określonego przedmiotu.

Ważnym elementem polityki informacyjnej Uczelni jest udostępnianie danych dotyczących przedsięwzięć artystycznych, w których uczestniczą studenci wizytowanego kierunku. Są one zamieszczane na portalu Facebook (<https://www.facebook.com/Akademia-Muzyczna-im-Ignacego-Jana-Paderewskiego-w-Poznaniu>).

Monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości i kompleksowości informacji o studiach powierzone jest pracownikowi odpowiedzialnemu za prowadzenie i aktualizację strony internetowej, powołanej przez Rektora. Na bieżąco uaktualniane są również informacje dostępne w formie papierowej, za co odpowiedzialni są pracownicy Dziekanatu. Spostrzeżenia i pytania kandydatów, zadawane podczas spotkań w ramach wspomnianych Dni Otwartych, inspirują do modyfikacji informacji odnoszących się do rekrutacji. Warto zaznaczyć, iż Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, przekazując uwagi Wydziałowemu Zespołowi ds.

Jakości Kształcenia, zgłasza propozycje w zakresie szczegółowości i sposobu prezentacji informacji adekwatnie do diagnozowanych potrzeb studentów, pracodawców i nauczycieli akademickich.

#### **Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 – kryterium spełnione.**

##### **Uzasadnienie**

Władze Uczelni oraz wizytowanej Jednostki, prowadzącej studia na kierunku „kompozycja i teoria muzyki”, zapewniają publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach poprzez uczelnianą stronę internetową, portal Facebook, tradycyjnie opracowywane w formie papierowej materiały dostępne w Dziekanacie, bezpośrednią rozmowę nauczycieli akademickich ze studentami. Corocznie organizowane są ponadto Dni Otwarte umożliwiające rozpowszechnianie informacji o prowadzonym procesie kształcenia kandydatom na studia. Informacje o organizacji procesu dydaktycznego, w tym osiąganych rezultatach, wspomaga Elektroniczny Dziekanat. Uczelnia, w tym wizytowana Jednostka, prowadzi monitorowanie aktualności i kompleksowości informacji dotyczących procesu kształcenia na ocenianym kierunku zgodnie z potrzebami różnych grup odbiorców.

##### **Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia**

---

##### **Zalecenia**

---

#### **Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów**

##### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10**

W AM Poznań funkcjonuje Uczelniany System Jakości Kształcenia, który został powołany zgodnie z Zarządzeniem nr 12/2012 Rektora z dnia 14.09.2012 r., a także Regulaminem Uczelnianego Systemu Jakości Kształcenia Akademii (Zarządzenie nr 5/2017 Rektora z dnia 23.11.2017 r.). Władze Akademii obecnej kadencji (2016-2020) powołały pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia, który pełni jednocześnie funkcję przewodniczącego Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia (dalej UZJK). W jego skład wchodzi: dziekani wydziałów, przewodniczący wydziałowych zespołów ds. jakości kształcenia, przedstawiciele studentów, międzywydziałowych ciał (w tym Studium Pedagogicznego), a także pracownicy administracji. UZJK pełni przede wszystkim funkcję doradcą dla Rektora – przedstawia wnioski i projekty dotyczące strategii w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia.

W skład wydziałowych zespołów ds. jakości kształcenia wchodzi minimum 5 osób, powoływanych przez Dziekana spośród pracowników i studentów. Obecnie funkcję przewodniczącego Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia (dalej: WZJK), który sprawuje nadzór merytoryczny i organizacyjny w zakresie jakości kształcenia nad wizytowanym kierunkiem studiów „kompozycja i teoria muzyki”, pełni Prodziekan Wydziału Kompozycji, Dyrygentury, Teorii Muzyki i Rytmiki. WZJK podejmuje działania w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku, przedstawiając wnioski i proponowane zmiany Dziekanowi, a także właściwym kierownikom katedr. Wszelkie zmiany w programie studiów dokonywane są zgodnie z wytycznymi określonymi w uchwałach podejmowanych przez Radę Wydziału.

Kompleksowa ocena programu studiów, w tym: efektów uczenia się, systemu ECTS, metod kształcenia, a także sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się oraz praktyk

pedagogicznych odbywa się regularnie. Zgodnie z Regulaminem Uczelnianego Systemu Jakości Kształcenia Akademii wydziałowe zespoły ds. jakości kształcenia zbierają się minimum dwa razy w roku. Podczas rozmowy ekspertów Zespołu Oceniającego PKA z przewodniczącym UZJK, a także z członkami WZJK potwierdzono, iż spotkań jest więcej, co uzależnia się od liczby spraw wymagających konsultacji, w tym zmian wprowadzanych w programie studiów. Nauczyciele akademicki, wchodzący w skład WZJK, pełnią jednocześnie kierownicze funkcje w instytucjach będących interesariuszami zewnętrznymi, z którymi Uczelnia i Wydział współpracują. Tym samym przy ocenie programu studiów bierze się pod uwagę oczekiwania otoczenia społeczno-gospodarczego. W prace prowadzonych przez WZJK zapewniana się zatem udział interesariuszy wewnętrznych (kadry prowadzącej kształcenie i studentów) oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego.

Efektami prac WZJK są zmiany, jakie zostały wprowadzone w programie studiów w minionych latach akademickich. Dotyczą one zarówno włączenia do oferty studiów nowych specjalności, przedmiotów, jak również modyfikacji treści programowych dotychczas prowadzonych zajęć dydaktycznych i związanych z tym zmian w nazwach niektórych przedmiotów. Wśród wprowadzonych na wniosek WZJK można wskazać: wprowadzenie, ze względu na zdiagnozowane w pracach dyplomowych błędy edycyjne, zajęć dydaktycznych Komputerowa edycja tekstu (studia I stopnia, specjalność teoria muzyki, rok akademicki 2012/2013); Transkrypcja na zespoły kameralne ze względu na reformę podstawowego szkolnictwa muzycznego, która zakładała umiejętność gry zespołowej u dzieci (studia II stopnia, specjalność kompozycja, rok akademicki 2013/2014); Produkcja muzyczna, (studia II stopnia, specjalność: teoria muzyki, kompozycja, rok akademicki 2014/2015) ze względu na zmiany w życiu muzycznym XXI wieku; Metodyka prowadzenia zespołów rytmiki (studia I stopnia, specjalność rytmika, rok akademicki 2013/2014) ze względu na wrastającą rolę muzykowania zespołowego dzieci; Metodyka nauczania przedmiotu zasady muzyki z elementami komputerowej edycji nut (studia I stopnia, specjalność: kompozycja, teoria muzyki, rok akademicki 2014/2015) ze względu na dostosowanie metod nauczania do nowych technologii; Cyfrowe techniki rejestracji i edycji video oraz Podstawy wiedzy o filmie (studia II stopnia, rok akademicki 2014/2015) ze względu na zapotrzebowanie rynku pracy; Metodyka komunikacji, (przedmiot dla wszystkich specjalności, rok akademicki 2017/2018) ze względu na konieczność pogłębienia umiejętności w zakresie przekazywania wiedzy dzieciom i młodzieży; Propedeutyka dyrygentury chóralnej (przedmiot dla wszystkich specjalności) w celu podniesienia kompetencji pedagogicznych absolwentów; Najnowsza literatura muzyczna (przedmiot dla wszystkich specjalności, rok akademicki 2017/2018) – ze względu na konieczność zaktualizowania wiedzy w tym zakresie. Ponadto WZJK zaproponował: podział przedmiotu Harmonia na: Harmonia klasyczna (studia I stopnia, rok I) oraz Harmonia XX i XXI wieku (studia I stopnia, rok II, rok akademicki 2015/2016) ze względu na fakt, iż kandydaci na studia i studenci wykazywali niski poziom przygotowania z zakresu harmonii; zmianę formy prowadzonych zajęć Muzyka polska na Seminarium muzyki polskiej w celu zaktywizowania studentów poprzez przygotowanie prezentacji dotyczącej treści programowych przedmiotu (studia I stopnia, specjalność: kompozycja, teoria muzyki, rok akademicki 2012/2013); wprowadzenie specjalności Kompozycja filmowa i teatralna (studia II stopnia, rok akademicki 2014/2015). Przedstawiona wyżej specyfikacja wprowadzonych modyfikacji nie obejmuje wykazu przedmiotów wycofanych z programu nauczania. Ilustruje natomiast skalę zaangażowania WZJK w działania na rzecz ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku oraz potwierdza, iż wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego jego doskonalenia.

WZJK przeprowadza również ocenę programu studiów na podstawie analizy wyników następujących ankiet: oceny zajęć (przeprowadzanej wśród studentów) oraz ankiety oceny prowadzonych zajęć (przeprowadzanej wśród nauczycieli akademickich). Ankietyzacja wśród

studentów odbywa się dwa razy w roku akademickim, natomiast nauczyciele akademicy wypełniają swoje ankiety raz w roku w semestrze letnim. Ponadto zgodnie z Zarządzeniem nr 6 Rektora z dnia 23.11.2017 r. przeprowadzane jest również badanie ankietowe wśród kandydatów (podczas rekrutacji na studia), a także wśród studentów roku dyplomowego (przed ostatecznym egzaminem licencjackim lub magisterskim). Wzory ankiet zostały przygotowane przez UZJK i są dostępne w wersji papierowej oraz elektronicznej na stronie internetowej Uczelni. Sprawozdania z przeprowadzonych ankiet przesyłane są do UZJK. Opisane wyżej badania służą przede wszystkim zebraniu wiarygodnych informacji zwrotnych od nauczycieli akademickich odnośnie do poziomu przygotowania studentów oraz od studentów w zakresie wyrażanej przez nich: satysfakcji z programu studiów, funkcjonowania Uczelni, przydatności kierunku studiów do wymogów rynku pracy. Badania przeprowadzane wśród kandydatów służą przede wszystkim zdobyciu informacji dotyczących poziomu ich przygotowania muzycznego, a także motywów wyboru Uczelni, w której przystępują do rekrutacji na studia. Uczelnia nie przeprowadza natomiast badań ankietowych wśród absolwentów. Biorąc pod uwagę różne grupy respondentów (kandydaci na studia, studenci, nauczyciele akademicy), a także wymieniony zakres informacji zwrotnych uzyskiwanych za pomocą ankiet należy stwierdzić, iż zakres prowadzonych badań ankietowych jest szeroki i wystarczający do pozyskania przydanych dla WZJK informacji.

Zewnętrzna ocena jakości kształcenia na wizytowanym kierunku przejawia się przede wszystkim w formie: udziału studentów specjalności teoria muzyki w konferencjach i sesjach naukowych (które odbyły się również poza Uczelnią np. w Krakowie, Wrocławiu, Warszawie); udziału studentów kompozycji w licznych konkursach kompozytorskich o randze krajowej i międzynarodowej. Należy przy tym zaznaczyć, iż w okresie minionych dwóch lat (2017-2018) czterech studentów zdobyło nagrody za osiągnięcia w wymienionych inicjatywach.

### **Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 - kryterium spełnione**

#### **Uzasadnienie**

WZJK, odpowiadający za jakość kształcenia na wizytowanym kierunku studiów, działa w ramach Uczelnianego Systemu Jakości Kształcenia Akademii. Kompetencje WZJK zostały określone w sposób przejrzysty, jego skład zapewnia udział interesariuszy wewnętrznych (kadry prowadzącej kształcenie i studentów), a także uwzględnienie opinii przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego.

Specyfikacja przedstawionych wyżej proponowanych przez WZJK zmian w programie studiów, uwzględniających także powołanie nowych specjalności, ilustruje duże zaangażowanie WZJK w działania na rzecz ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. Potwierdza także, iż wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia jakości kształcenia. Wszelkie zmiany w programie studiów dokonywane są w sposób formalny – zgodnie z uchwałami podejmowanymi przez Radę Wydziału Kompozycji, Dyrygentury, Teorii Muzyki i Rytmiki.

WZJK dokonuje również oceny programu studiów na podstawie analizy wyników następujących ankiet: oceny zajęć (przeprowadzanej wśród studentów), ankiety oceny prowadzonych zajęć (wypełniają ją nauczyciele akademicy), ankiety skierowanej do kandydatów na studia, a także studentów uczestniczących w procesie dyplomowania, którzy oceniają przede wszystkim przydatność kierunku studiów do wymogów rynku pracy. Rekomenduje się przeprowadzanie badań wśród absolwentów np. 2-3 lata po ukończeniu studiów, bowiem ich ocena, dotycząca przydatności kierunku studiów do wymogów rynku pracy, byłaby niewątpliwie bardziej miarodajna.

#### **4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę**

##### **Zalecenie**

*1. Wydział zapewnia kadre do potrzeb wynikających z prowadzonej działalności naukowej i dydaktycznej, jednak liczba wysokokwalifikowanej kadry profesorskiej uniemożliwia przeprowadzenie przewodów doktorskich i habilitacyjnych oraz prowadzenia studiów doktoranckich.*

Uczelnia podjęła skuteczne działania naprawcze. Obecnie Wydział posiada uprawnienia do nadawania następujących stopni naukowych: doktor sztuk muzycznych w zakresie dyrygentury, doktor sztuk muzycznych w zakresie kompozycji i teorii muzyki, doktor habilitowany sztuk muzycznych w zakresie kompozycji i teorii muzyki. Struktura zatrudnienia nie budzi zastrzeżeń, o czym szczegółowo w opisie kryterium 4 niniejszego raportu.

*2. Na podstawie przeprowadzonej wizytacji, opinii uzyskanych w jej trakcie od przedstawicieli pracodawców, władz akredytowanej jednostki oraz studentów należy stwierdzić, że jednostka współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w celu osiągnięcia właściwych efektów kształcenia w stopniu pełnym, choć sugerowane jest pewne sformalizowanie tego procesu poprzez rozwinięcie koncepcji zwiększania udziału pracodawców w procesie budowania wysokiej kultury jakości kształcenia na poziomie Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, co w szczególności dotyczy udziału pracodawców w pracach Zespołów Kierunkowych oraz Wydziałowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia.*

Uczelnia podjęła skuteczne działania naprawcze. Władze Wydziału prowadzą bliską współpracę z instytucjami kultury będącymi potencjalnymi pracodawcami absolwentów ocenianego kierunku. Szeroka współpraca w tym zakresie zapewnia udział pracodawców w procesie budowania wysokiej kultury jakości kształcenia. Ponadto analiza zapotrzebowania rynku pracy na określone kompetencje studentów prowadzona jest w ramach prac WZJK, którego członkami są aktywni zawodowo artyści (w tym kompozytorzy) pracujący jako nauczyciele akademicki na ocenianym kierunku studiów.

*3. System opieki naukowej i dydaktycznej w znacznej części uwzględnia potrzeby studentów. Weryfikacji wymaga system pomocy materialnej, dostosowanie narzędzi internetowych związanych z obsługą studentów do potrzeb osób z nich korzystających oraz dostosowanie zbiorów bibliotecznych do potrzeb osób niepełnosprawnych (...). Współpraca władz Wydziału i Uczelni z organami samorządu studentów wymaga weryfikacji pod względem ich udziału w procesie doskonalenia procesu kształcenia oraz sposobu zasięgania opinii w sprawach przewidzianych przepisami prawa. Postuluje się włączenie właściwych organów samorządu studentów w prace organów odpowiedzialnych za opracowywanie i ewaluację programów kształcenia.*

Uczelnia podjęła skuteczne działania naprawcze. Dzięki zaangażowaniu studentów oraz nauczycieli akademickich, w tym Władz Wydziału i Uczelni, wypracowano satysfakcjonujący obie strony sposób współpracy między gremiami tworzącymi społeczność akademicką Uczelni. Przedstawiciele studentów uczestniczą w pracach WZJK, a także opiniują i zgłaszają własne propozycje zmian programu studiów.

*4. Brak jest uregulowań związanych z upowszechnianiem informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia, a także zasad przechowywania i dokumentowania efektów kształcenia.*

Uczelnia podjęła skuteczne działania naprawcze. Zgodnie z regulacjami Uczelnianego Systemu Jakości Kształcenia powołano UZJK, którego zadaniem jest upowszechnianie informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia. System jakości kształcenia zapewnia rozwiązania służące okresowemu przeglądowi programu studiów, zasad oceniania studentów oraz przeglądu i podnoszenia jakości zasobów naukowych i artystycznych, zasad wsparcia dla studentów, a także zasad gromadzenia, analizowania i publikowania informacji na temat jakości kształcenia,

#### **Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności**

Wprowadzając przedstawione powyżej działania naprawcze Uczelnia określiła sposób postępowania służący zapobieganiu powtórzenia się ich w przyszłości. Dokonano weryfikacji stwierdzonych przez Zespół Oceniający niezgodności oraz ustalono przyczyny ich wystąpienia. Kolejno zdiagnozowano jakich działań wymaga wdrożenie czynności i procedur zapobiegawczych oraz ustalono kolejność ich wprowadzenia. Wyniki zakończonych prac zostały zapisane celem ich późniejszego porównania z rezultatami działań przeprowadzonych i poddanych przeglądowi w kolejnym roku akademickim. Opis przedstawionych powyżej skutecznych działań naprawczych oraz brak zdiagnozowania wspomnianych uchybień w toku przeprowadzanej w bieżącym roku akademickim oceny programowej świadczy o efektywności działań zapobiegawczych, które wyeliminowały potencjalne przyczyny wystąpienia błędów i niezgodności w przyszłości.

## **5. Załączniki:**

### **Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia**

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64, z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218).
7. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. nr 25, poz. 131).
8. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół artystycznych, placówek kształcenia artystycznego i placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. z 2014 poz. 784).
9. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą Nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
10. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej.

